

I

(Tiesību akti, kuri pieņemti, piemērojot EK/Euratom līgumus, un kuru publicēšana ir obligāta)

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2008/50/EK

(2008. gada 21. maijs)

par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 175. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

(1) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1600/2002/EK ⁽⁴⁾ (2002. gada 22. jūlijs) pieņemtajā Sestajā Kopienas vides rīcības programmā ir atzīta vajadzība samazināt piesārņojumu līdz līmenim, kas pēc iespējas mazāk kaitē cilvēku veselībai, pievēršot īpašu uzmanību paaugstināta riska grupām piederīgiem iedzīvotājiem un videi kopumā, uzlabot gaisa kvalitātes monitoringu un novērtēšanu, ietverot piesārņojošo vielu nosēdumus, un nodrošināt sabiedrību ar informāciju.

⁽¹⁾ OV C 195, 18.8.2006., 84. lpp.

⁽²⁾ OV C 206, 29.8.2006., 1. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2006. gada 26. septembra Atzinums (OV C 306 E, 15.12.2006., 102. lpp.), Padomes 2007. gada 25. jūnija Kopējā nostāja (OV C 236 E, 6.11.2007., 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2007. gada 11. decembra Nostāja. Padomes 2008. gada 14. aprīļa Lēmums.

⁽⁴⁾ OV L 242, 10.9.2002., 1. lpp.

(2) Lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi kopumā, ir jo īpaši svarīgi apkarot piesārņojošo vielu emisijas piesārņojuma avotā un apzināt un īstenot efektīvākos emisiju mazināšanas pasākumus vietējā, valsts un Kopienas mērogā. Tādēļ būtu jāizvairās no kaitīgu gaisu piesārņojošu vielu emisijām, tās būtu jānovērš vai jāsamazina un jāparedz attiecīgi gaisa kvalitātes standarti, ievērojot atbilstīgus Pasaules Veselības organizācijas standartus, pamatnostādnes un programmas.

(3) Lai ņemtu vērā jaunākos sasniegumus veselības aizsardzībā un zinātnē, kā arī dalībvalstu pieredzi, būtiski jāpārskata Padomes Direktīva 96/62/EK (1996. gada 27. septembris) par gaisa kvalitātes novērtēšanu un pārvaldību ⁽⁵⁾, Padomes Direktīva 1999/30/EK (1999. gada 22. aprīlis) par robežvērtību noteikšanu sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, makrodaļiņu un svina koncentrācijai gaisā ⁽⁶⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/69/EK (2000. gada 16. novembris) par robežvērtībām benzola un oglekļa oksīda koncentrācijai gaisā ⁽⁷⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/3/EK (2002. gada 12. februāris) attiecībā uz ozonu gaisā ⁽⁸⁾ un Padomes Lēmums 97/101/EK (1997. gada 27. janvāris), ar ko ievieš savstarpēju informācijas un datu apmaiņu no tīkliem un individuālām stacijām, kuras veic gaisa piesārņojuma mērījumus dalībvalstīs ⁽⁹⁾. Tādēļ skaidrības, vienkāršības un pārvaldes efektivitātes labad ir lietderīgi šos piecus tiesību aktus aizstāt ar vienu direktīvu un vajadzības gadījumā ar īstenošanas pasākumiem.

⁽⁵⁾ OV L 296, 21.11.1996., 55. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

⁽⁶⁾ OV L 163, 29.6.1999., 41. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Komisijas Lēmumu 2001/744/EK (OV L 278, 23.10.2001., 35. lpp.).

⁽⁷⁾ OV L 313, 13.12.2000., 12. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 67, 9.3.2002., 14. lpp.

⁽⁹⁾ OV L 35, 5.2.1997., 14. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Komisijas Lēmumu 2001/752/EK (OV L 282, 26.10.2001., 69. lpp.).

- (4) Kad būs iegūta pietiekama pieredze saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/107/EK (2004. gada 15. decembris) par arsēnu, kadmiju, dzīvsudrabu, niķeli un policikliskiem aromātiskiem ogļūdeņražiem gaisā ⁽¹⁾ īstenošanu, varētu novērtēt iespēju apvienot tās noteikumus ar šīs direktīvas noteikumiem.
- (5) Gaisa kvalitāte būtu jāvērtē, pamatojoties uz kopēju pieeju un kopējiem vērtēšanas kritērijiem. Vērtējot gaisa kvalitāti, būtu jāņem vērā gaisa piesārņojumam pakļauto iedzīvotāju skaits un ekosistēmu lielums. Tādēļ ir lietderīgi katras dalībvalsts teritoriju iedalīt zonās un aglomerācijās atkarībā no iedzīvotāju blīvuma.
- (6) Cik vien iespējams, jāizmanto modelēšana, lai iegūtos datus būtu iespējams interpretēt saistībā ar piesārņotāju koncentrācijas ģeogrāfisko sadalījumu. Tas veidotu pamatu kopējās iedarbības aprēķināšanai uz iedzīvotājiem, kuri dzīvo attiecīgajā zonā.
- (7) Lai nodrošinātu to, ka savāktā informācija par gaisa piesārņojumu ir pietiekami reprezentatīva un salīdzināma Kopienas mērogā, gaisa kvalitātes novērtēšanā ir būtiski izmantot standartizētus mērīšanas paņēmienus un kopējus kritērijus monitoringa staciju skaita un atrašanās vietas izvēlei. Gaisa kvalitātes novērtēšanai var izmantot ne tikai mērījumus, bet arī citus paņēmienus, un tādēļ jānosaka šādu paņēmienų izmantojuma un vajadzīgās precizitātes kritēriji.
- (8) Būtu jāveic sīkāki smalko cieta daļiņu mērījumi lauku fona teritorijās, lai labāk izprastu šīs piesārņojošās vielas ietekmi un izstrādātu atbilstīgu politiku. Šādiem mērījumiem vajadzētu būt saskanīgiem ar mērījumiem, kas paredzēti kopējā programmā gaisa piesārņojuma izplatības lielos attālumos novērošanai un novērtēšanai Eiropā (EMEP), kas izveidota saskaņā ar 1979. gada Konvenciju par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos, kura apstiprināta Padomes Lēmumā 81/462/EEK (1981. gada 11. jūnijs) ⁽²⁾.
- (9) Gaisa kvalitāte būtu jāuztur tur, kur tā jau ir laba, vai jāuzlabo. Ja šajā direktīvā noteiktie gaisa kvalitātes mērķi nav sasniegti, dalībvalstis veic pasākumus, lai ievērotu robežlielumus un kritiskos piesārņojuma līmeņus, un, ja iespējams, sasniegtu mērķlielumus un ilgtermiņa mērķus.
- (10) Nopietnākais apdraudējums, ko veģetācijai un dabas ekosistēmām rada gaisa piesārņojums, ir vietās ārpus pilsētu rajoniem. Vērtējot šādus apdraudējumus un atbilstību veģetācijas aizsardzībai noteiktajiem kritiskajiem piesārņojuma līmeņiem, galvenā uzmanība tādēļ būtu jāvērs uz vietām, kas atrodas ārpus apbūvētām zonām.
- (11) Smalkās cietās daļiņas (PM_{2,5}) ievērojami kaitē cilvēka veselībai. Turklāt sliekšni, kuru nepārsniedzot PM_{2,5} ir nekaitīgas, pagaidām nevar noteikt. Tādēļ šī piesārņojošā viela būtu citādi jāreglamentē nekā pārējās gaisu piesārņojošās vielas. Ar šo pieeju vajadzētu censties panākt vispārēju koncentrācijas samazinājumu pilsētu fona līmeņiem, lai lielas iedzīvotāju grupas varētu gūt labumu no uzlabotas gaisa kvalitātes. Tomēr, lai nodrošinātu veselības aizsardzības prasību minimuma ievērošanu visos apvidos, minētā pieeja būtu jāpiemēro vienlaikus ar noteiktu preventīvo robežlielumu, pirms kura sākotnējā posmā vajadzētu piemērot mērķlielumu.
- (12) Pašreizējiem mērķlielumiem un ilgtermiņa mērķiem, ar ko jānodrošina efektīva aizsardzība pret ozona iedarbības kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību un veģetāciju, un ekosistēmām, būtu jāpaliek nemainīgiem. Lai iedzīvotājus kopumā un paaugstināta riska grupām piederīgos iedzīvotājus aizsargātu pret īslaicīgu paaugstinātas koncentrācijas ozona iedarbību, būtu jānosaka attiecīgi trauksmes līmenis un iedzīvotāju informēšanas rādītājs. Šo rādītāju pārsniegumam būtu jāizraisa sabiedrības informēšana par ozona iedarbības radīto apdraudējumu un, vajadzības gadījumā, atbilstīgu īstermiņa pasākumu īstenošana ozona koncentrācijas samazināšanai, ja ir pārsniegts trauksmes līmenis.
- (13) Ozons ir pārrobežu piesārņojošā viela, kas veidojas no atmosfērā emitētām primārajām piesārņojošām vielām, uz ko attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/81/EK (2001. gada 23. oktobris) par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošajām vielām ⁽³⁾. Ar ozonu saistītu gaisa kvalitātes mērķu un ilgtermiņa mērķu sasniegšanas gaita šajā direktīvā būtu jānosaka atbilstīgi mērķiem un maksimāli pieļaujamajām emisijām, kas paredzētas Direktīvā 2001/81/EK un, attiecīgā gadījumā, īstenojot gaisa kvalitātes uzlabošanas plānus saskaņā ar šo direktīvu.
- (14) Zonās un aglomerācijās, kurās ir pārsniegti ar ozonu saistīti ilgtermiņa mērķi vai citu piesārņojošo vielu novērtēšanas sliekšņi, obligāti būtu jāveic pastāvīgi mērījumi. Ar pastāvīgajiem mērījumiem gūto informāciju var papildināt ar modelēšanas tehniku un/vai indikatīviem mērījumiem, lai paraugu noņemšanas vietu datus varētu interpretēt pēc koncentrāciju ģeogrāfiskās izplatības. Gaisa kvalitātes novērtēšanas papildlīdzekļu izmantošanai vajadzētu arī palīdzēt, samazinot vajadzīgo paraugu noņemšanas vietu minimālo skaitu.
- (15) Var novērtēt arī emisijas no dabiskiem avotiem, taču tās nevar regulēt. Tādēļ, ja pietiekami skaidri var konstatēt dabisko piesārņojošo vielu radīto piesārņojumu gaisā un ja pārsniegumi ir pilnībā vai daļēji radušies dabiskās ietekmes dēļ, saskaņā ar šajā direktīvā paredzētiem nosacījumiem minētos pārsniegumus var atskaitīt, novērtējot atbilstību gaisa kvalitātes robežlielumiem. Cieto daļiņu PM₁₀ robežlielumu pārsniegumu, ko var saistīt ar ceļu kaisīšanu ar smiltīm vai ar sāli, arī var atskaitīt, novērtējot atbilstību gaisa kvalitātes robežlielumiem, ja ir veikti vērā ņemami pasākumi, lai mazinātu koncentrāciju.

⁽¹⁾ OV L 23, 26.1.2005., 3. lpp.

⁽²⁾ OV L 171, 27.6.1981., 11. lpp.

⁽³⁾ OV L 309, 27.11.2001., 22. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes Direktīvu 2006/105/EK (OV L 363, 20.12.2006., 368. lpp.).

- (16) Attiecībā uz zonām un aglomerācijām, kurās ir sevišķi sarežģīti apstākļi, jābūt iespējai atlikt termiņu, kurā jānodrošina atbilstība gaisa kvalitātes robežlielumiem, ja – neatkarīgi no attiecīgo piesārņojuma mazināšanas pasākumu īstenošanas – konkrētās zonās vai aglomerācijās pastāv nopietnas problēmas saistībā ar atbilstības nodrošināšanu. Atliekot termiņu konkrētā zonā vai aglomerācijā, būtu reizē jāizstrādā vispārējs plāns, kas jānovērtē Komisijai un ar ko paredzēts nodrošināt atbilstību pagarinātajā termiņā. Vajadzīgo Kopienas pasākumu, kas atspoguļo Tematiskajā stratēģijā par gaisa kvalitāti izvirzītos mērķus samazināt emisijas to rašanās vietā, pieejamība būs svarīga, lai efektīvi samazinātu emisijas termiņos, kas noteikti šajā direktīvā robežlielumu atbilstības sasniegšanai, un tie jāņem vērā, novērtējot pieprasījumus pagarināt termiņus, kuros jānodrošina atbilstība.
- (17) Visām atbilstīgajām iestādēm prioritārā kārtā rūpīgi jāizvērtē nepieciešamie Kopienas pasākumi emisiju samazināšanai to rašanās vietā, jo īpaši pasākumi, lai uzlabotu Kopienas tiesību aktus attiecībā uz rūpnieciskajām emisijām, lai ierobežotu izplūdes emisijas no lielaudas transporta dzinējiem, lai aizvien samazinātu dalībvalstīm atļautās galveno piesārņotāju emisijas, kā arī emisijas, kas saistītas ar degvielas uzpildi transportam ar benzīna dzinējiem degvielas uzpildes stacijās, un lai risinātu jautājumu par sēra saturu degvielās, tostarp arī kuģu degvielā.
- (18) Zonām vai aglomerācijām, kurās piesārņojošo vielu koncentrācija gaisā pārsniedz piemērojamos gaisa kvalitātes mērķlielumus vai robežlielumus, attiecīgā gadījumā ņemot vērā jebkādu pagaidu pielaidi, būtu jāsapatavo gaisa kvalitātes plāni vai programmas. Gaisu piesārņojošās vielas emitē daudzi dažādi avoti un darbības. Lai nodrošinātu politikas saskaņību, tādiem gaisa kvalitātes plāniem un programmām vajadzētu būt pēc iespējas konsekventākiem un lielākā saskaņā ar plāniem un programmām, kas izstrādātas atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris) par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām ⁽¹⁾, Direktīvai 2001/81/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2002/49/EK (2002. gada 25. jūnijs) par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību ⁽²⁾. Pilnībā tiks ņemti vērā arī mērķi attiecībā uz apkārtējā gaisa kvalitāti, kas paredzēti šajā direktīvā, piešķirot atļaujas rūpnieciskajām darbībām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/1/EK (2008. gada 15. janvāris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli ⁽³⁾.
- (19) Ja pastāv viena vai vairāku trauksmes līmeņu pārsnieguma iespējamība, tad, lai šo iespējamību samazinātu un lai ierobežotu šādas parādības ilgumu, būtu jāizstrādā rīcības plāni, kuros norādīti īstermiņā veicamie pasākumi. Ja šāda
- iespējamība attiecas uz vienu vai vairākiem robežlielumiem vai mērķlielumiem, dalībvalstis vajadzības gadījumā var izstrādāt tādas īstermiņa rīcības plānus. Attiecībā uz ozonu šādos īstermiņa rīcības plānos būtu jāņem vērā Komisijas Lēmums 2004/279/EK (2004. gada 19. marts) par īstenošanas pamatnostādņēm attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/3/EK attiecībā uz ozonu gaisā ⁽⁴⁾.
- (20) Dalībvalstīm būtu jāapspriežas, ja citā dalībvalstī izraisīta nozīmīga piesārņojuma dēļ piesārņojošās vielas līmenis pārsniedz vai varētu pārsniegt attiecīgos gaisa kvalitātes mērķus, ja vajadzīgs, ņemot vērā pielaidi, vai – attiecīgā gadījumā – trauksmes līmeni. Konkrētu piesārņojošo vielu, piemēram, ozona un cieta daļiņu, pārrobežu ietekmes dēļ var būt vajadzīga kaimiņu dalībvalstu savstarpēja sadarbība, izstrādājot un īstenojot gaisa kvalitātes plānus un īstermiņa rīcības plānus, kā arī informējot sabiedrību. Vajadzības gadījumā dalībvalstīm būtu jāsadarbjas ar trešām valstīm, jo īpaši uzsverot nepieciešamību pēc iespējas agrā posmā iesaistīt kandidātvalstis.
- (21) Dalībvalstīm un Komisijai jāvāc informācija par gaisa kvalitāti, jāapmainās ar to un tā jāizplata, lai labāk izprastu gaisu piesārņojošo vielu ietekmi un izstrādātu attiecīgu politiku. Turklāt jaunākajai informācijai par visu reglamentēto piesārņojošo vielu koncentrāciju gaisā vajadzētu būt viegli pieejamai iedzīvotājiem.
- (22) Lai sekmētu gaisa kvalitātes informācijas apstrādi un salīdzināšanu, dati Komisijai būtu jāiesniedz standartizētā formā.
- (23) Datu iesniegšanas, gaisa kvalitātes novērtēšanas un ziņojumu iesniegšanas procedūras būtu jāpielāgo tā, lai elektroniskie sakaru līdzekļi un internets kļūtu par galveno līdzekli, kuru izmanto, lai informāciju darītu pieejamu un lai nodrošinātu šo procedūru atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (INSPIRE) ⁽⁵⁾.
- (24) Ir lietderīgi paredzēt iespēju pielāgot zinātnes un tehnikas attīstībai gaisa kvalitātes novērtēšanas kritērijus un metodes, un attiecīgi pielāgojot informāciju, kas jāsniedz.
- (25) Ņemot vērā, ka šīs direktīvas mērķus dalībvalstis nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs gaisu piesārņojošo vielu pārrobežu ietekmes dēļ un to, ka šos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai.

⁽¹⁾ OV L 309, 27.11.2001., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes Direktīvu 2006/105/EK.

⁽²⁾ OV L 189, 18.7.2002., 12. lpp.

⁽³⁾ OV L 24, 29.1.2008., 8. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 87, 25.3.2004., 50. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.

(26) Dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi par sankcijām, kas piemērojamas, ja ir pārkāpti šīs direktīvas noteikumi, un būtu jānodrošina to piemērošana. Sankcijām būtu jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām.

(27) Dažiem ar šo direktīvu atcelto tiesību aktu noteikumiem būtu jāpaliek spēkā, lai pašreizējie ar slāpekļa dioksīdu saistītie gaisa kvalitātes robežlielumi paliktu spēkā līdz 2010. gada 1. janvārim, kad tos aizstās ar citiem robežlielumiem, un lai līdz jaunu īstenošanas pasākumu pieņemšanai paliktu spēkā noteikumi par gaisa kvalitātes ziņojumu iesniegšanu, kā arī, lai joprojām paliktu spēkā ar gaisa kvalitātes sākotnējo novērtēšanu saistīti pienākumi, kas paredzēti saskaņā ar Direktīvu 2004/107/EK.

(28) Pienākumam šo direktīvu transponēt attiecīgo valstu tiesību aktos būtu jāattiecas tikai uz noteikumiem, ar ko ir paredzētas būtiskas pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējām direktīvām.

(29) Saskaņā ar 34. punktu Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ⁽¹⁾ dalībvalstīm ir ieteikts gan pašu, gan arī Kopienas vajadzībām sastādīt tabulas, kas pēc iespējas labāk atspoguļotu šo direktīvu un tās transponēšanas pasākumu savstarpēju saistību, kā arī darītu tās zināmas atklātībā.

(30) Šajā direktīvā ir ievērotas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā paredzētās pamattiesības un principi. Jo īpaši šī direktīva tiecas integrēt Savienības politikā augsta līmeņa vides aizsardzību un uzlabot vides kvalitāti saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības principu, kā paredzēts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 37. pantā.

(31) Pasākumi, kas vajadzīgi šīs direktīvas ieviešanai, būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽²⁾.

(32) Komisija būtu jāpilnvaro grozīt I līdz VI pielikumu, VIII līdz X pielikumu un XV pielikumu. Šie pasākumi, kuri ir vispārīgi un kuru mērķis ir grozīt nebūtiskus šīs direktīvas elementus, jāpieņem saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantā paredzēto regulatīvo kontroles procedūru.

(33) Transponēšanas klauzulā dalībvalstīm ir prasīts nodrošināt, lai vajadzīgie pilsētu fona mērījumi būtu veikti pietiekami laicīgi, lai varētu noteikt vidējo ekspozīcijas rādītāju (AEI), ar ko varēs nodrošināt ar valsts ekspozīcijas samazināšanas mērķa vērtēšanu un vidējo ekspozīcijas rādītāja aprēķināšanu saistītas prasības,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

VISPĀRĒJI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Ar šo direktīvu ir paredzēti pasākumi, lai:

- 1) noteiktu un izvirzītu mērķus gaisa kvalitātei, novēršot, nepieļaujot vai mazinot kaitīgu iedarbību uz cilvēku veselību un vidi kopumā;
- 2) gaisa kvalitāti dalībvalstīs vērtētu saskaņā ar vienotām metodēm un kritērijiem;
- 3) iegūtu informāciju par gaisa kvalitāti, palīdzot novērst gaisa piesārņojumu un kairinājumus, kā arī lai pārraudzītu valstu un Kopienas pasākumu radītās ilgtermiņa attīstības tendences un uzlabojumus;
- 4) nodrošinātu, lai informācija par gaisa kvalitāti būtu pieejama sabiedrībai;
- 5) uzturētu gaisa kvalitāti tur, kur tā ir laba, un pārējos gadījumos to uzlabotu;
- 6) veicinātu dalībvalstu ciešāku sadarbību gaisa piesārņojuma mazināšanā.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā:

- 1) "gaiss" ir ārtelpu gaiss troposfērā, izņemot darba vietās, kā definēts Direktīvā 89/654/EEK ⁽³⁾, kur piemēro noteikumus par veselības aizsardzību un drošību darba vietā un kuras sabiedrības locekļiem nav regulāri pieejamas;
- 2) "piesārņojoša viela" ir jebkura gaisā esoša viela, kas var kaitīgi ietekmēt cilvēka veselību un/vai vidi kopumā;
- 3) "līmenis" ir piesārņojošas vielas koncentrācija gaisā vai šīs vielas nogulsnešums uz virsmas noteiktā laikā;

⁽¹⁾ OV C 321, 31.12.2003., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp. Lēmums grozīts ar Lēmumu 2006/512/EK (OV L 200, 22.7.2006., 11. lpp.).

⁽³⁾ Padomes 1989. gada 30. novembra Direktīva 89/654/EEK par minimālajām prasībām attiecībā uz drošību un veselības aizsardzību darba vietā (OV L 393, 30.12.1989., 1. lpp.). Direktīvā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/30/EK (OV L 165, 27.6.2007., 21. lpp.).

- 4) "novērtēšana" ir jebkuras tādas metodes izmantošana, ko lieto, lai mēritu, aprēķinātu, prognozētu vai provizoriski novērtētu piesārņojuma līmeni;
- 5) "robežlielums" ir zinātniski pamatots piesārņojuma līmenis, kas noteikts, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu šā piesārņojuma kaitīgo iedarbību uz cilvēka veselību un/vai uz vidi kopumā un kas jāasniedz noteiktā termiņā, un ko pēc tam nedrīkst pārsniegt;
- 6) "kritiskais piesārņojuma līmenis" ir zinātniski pamatots piesārņojuma līmenis, kura pārsniegšana var kaitīgi ietekmēt dažus piesārņojuma saņēmējus, piemēram, kokus, citus augus vai dabas ekosistēmas, bet nekaitē cilvēkiem;
- 7) "pielāides robeža" ir procentos izteikts robežlieluma pārsniegums, kas pieļaujams saskaņā ar šīs direktīvas nosacījumiem;
- 8) "gaisa kvalitātes uzlabošanas plāni" ir plāni, kuros paredzēti pasākumi, lai sasniegtu robežlielumu vai mērķlielumu;
- 9) "mērķlielums" ir piesārņojuma līmenis, kas noteikts, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu šā piesārņojuma kaitīgo iedarbību uz cilvēka veselību un/vai uz vidi kopumā; noteiktā termiņā pēc iespējas jānovērš minētā lieluma pārsniegums;
- 10) "trauksmes līmenis" ir piesārņojuma līmenis, kuru pārsniedzot pat īslaicīga šāda piesārņojuma iedarbība rada risku visu iedzīvotāju veselībai un kuru sasniegšana dalībvalstīm jāveic tūlītēji pasākumi;
- 11) "iedzīvotāju informēšanas rādītājs" ir piesārņojuma līmenis, kuru pārsniedzot pat īslaicīga šā piesārņojuma iedarbība apdraud paaugstināta riska grupām piederīgu iedzīvotāju veselību un kuru sasniegšana tūlīt pienācīgi jāinformē iedzīvotāji;
- 12) "augšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis" ir piesārņojuma līmenis, kuru nepārsniedzot gaisa kvalitātes novērtēšanai var izmantot stacionārus mērījumus kopā ar modelēšanu un/vai indikatīviem mērījumiem;
- 13) "apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis" ir piesārņojuma līmenis, kuru nepārsniedzot gaisa kvalitātes novērtēšanai pietiek ar modelēšanu vai ar mērķa novērtējuma metodi;
- 14) "ilgtermiņa mērķis" ir piesārņojuma līmenis, kura pārsniegums jānovērš ilgākā termiņā (ja vien tas ir iespējams ar samērīgiem pasākumiem), lai nodrošinātu efektīvu cilvēku veselības un vides aizsardzību;
- 15) "dabisko avotu radītais piesārņojums" ir piesārņojošo vielu emisijas, ko nav radījušas tiešas vai netiešas cilvēku darbības, konkrēti, tādas dabas parādības kā vulkānu izvirdumi, seismiskās darbības, ģeotermiskās darbības, dabas ugunsgrēki, vētras, jūru aerosoli vai dabisku sauso reģionu daļiņu atkārtota suspensija atmosfērā vai to pārnese;
- 16) "zona" ir dalībvalsts teritorijas daļa, ko dalībvalsts noteikusi gaisa kvalitātes novērtēšanas un pārvaldības vajadzībām;
- 17) "aglomerācija" ir zona (konurbācija), kurā iedzīvotāju skaits pārsniedz 250 000, vai zona, kurā iedzīvotāju skaits nepārsniedz 250 000, bet kurā ir konkrēts iedzīvotāju blīvums uz km², kā noteikusi dalībvalsts;
- 18) "PM₁₀" ir cietās daļiņas, kuras nosaka, laižot gaisu caur selektīvo sprauslu, kas definēta standartmetodē PM₁₀ paraugu ņemšanai un mērījumu veikšanai, ar aerodinamisko diametru 10 μm, tādējādi aizturot vismaz 50 % cieto daļiņu;
- 19) "PM_{2,5}" ir cietās daļiņas, kuras nosaka, laižot gaisu caur selektīvo sprauslu, kas definēta standartmetodē PM_{2,5} paraugu ņemšanai un mērīšanai, ar aerodinamisko diametru 2,5 μm, tādējādi aizturot vismaz 50 % cieto daļiņu;
- 20) "vidējais ekspozīcijas rādītājs" ir vidējais piesārņojuma līmenis, kas noteikts, pamatojoties uz mērījumiem pilsētas fona teritorijās visā dalībvalstī, un kas atspoguļo piesārņojošās vielas iedarbību uz iedzīvotājiem. To izmanto, lai attiecīgi valstij aprēķinātu ekspozīcijas samazināšanas mērķlielumu un saistības attiecībā uz ekspozīcijas koncentrāciju;
- 21) "saistības attiecībā uz ekspozīcijas koncentrāciju" ir koncentrācijas līmenis, kas noteikts, pamatojoties uz vidējo ekspozīcijas rādītāju, lai mazinātu kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību, un kura pārsniegums jānovērš noteiktā laika posmā;
- 22) "valsts ekspozīcijas samazināšanas mērķlielums" ir tas, cik procentu izteiksmē paredz mazināt vidējo ekspozīcijas rādītāju uz dalībvalsts iedzīvotājiem atsaucēs gadā, lai mazinātu kaitīgu ietekmi uz cilvēku veselību, un kas pēc iespējas jāasniedz konkrētā termiņā;
- 23) "pilsētas fona teritorijas" ir tādas vietas pilsētas teritorijā, kurās piesārņojuma līmenis raksturo piesārņojošās vielas iedarbību uz pilsētas iedzīvotājiem kopumā;
- 24) "slāpekļa oksīdi" ir tilpumattiecību summa maisījumam, kas sastāv no slāpekļa oksīda un slāpekļa dioksīda (ppb_v), kas izteikta slāpekļa dioksīda masas koncentrācijas vienībās (μg/m³);
- 25) "stacionāri mērījumi" ir noteiktās vietās veikti nepārtraukti vai izlases mērījumi, lai noteiktu piesārņojuma līmeni saskaņā ar attiecīgiem datu kvalitātes mērķiem;
- 26) "indikatīvie mērījumi" ir mērījumi, kas salīdzinājumā ar stacionāriem mērījumiem atbilst mazāk stingriem datu kvalitātes mērķiem;

- 27) "gaistošie organiskie savienojumi" (GOS) ir antropogēnas vai biogēnas izcelsmes organiskie savienojumi (izņemot metānu), no kuriem saules gaismā reakcijās ar slāpekļa oksīdiem var veidoties fotoķīmiski oksidanti;
- 28) "ozona prekursori" ir vielas, kuras veicina piezemes ozona veidošanos; dažas no šīm vielām uzskaitītas X pielikumā.

3. pants

Kompetence

Dalībvalstis ieceļ attiecīgā līmeņa kompetentās iestādes un organizācijas, kas ir atbildīgas:

- par gaisa kvalitātes novērtēšanu;
- par mērījumu sistēmu (metožu, iekārtu, tīklu un laboratoriju) akreditāciju;
- par mērījumu precizitātes nodrošināšanu;
- par novērtējuma metožu analīzi;
- ja Komisija Kopienas mērogā organizē kvalitātes uzlabošanas nodrošināšanas programmas – par to koordināciju savas valsts teritorijā;
- par sadarbību ar pārējām dalībvalstīm un ar Komisiju.

Kompetentās iestādes un organizācijas attiecīgā gadījumā darbojas saskaņā ar I pielikuma C iedaļu.

4. pants

Zonu un aglomerāciju izveide

Dalībvalstis visā to teritorijā izveido zonas un aglomerācijas. Gaisa kvalitātes novērtēšanu un gaisa kvalitātes pārvaldību veic visās zonās un aglomerācijās.

II NODAĻA

GAISA KVALITĀTES NOVĒRTĒŠANA

1. IEDAĻA

Gaisa kvalitātes novērtēšana attiecībā uz sēra dioksīdu, slāpekļa dioksīdu un slāpekļa oksīdiem, cietajām daļiņām, svini, benzolu un oglekļa oksīdu

5. pants

Novērtēšanas režīms

- II pielikuma A iedaļā noteiktos augšējos un apakšējos piesārņojuma novērtēšanas sliekšņus piemēro sēra dioksīdam, slāpekļa dioksīdam un slāpekļa oksīdiem, cietajām daļiņām (PM₁₀ un PM_{2,5}), svinam, benzolam un oglekļa oksīdam.

Katru zonu un aglomerāciju klasificē attiecībā uz šiem piesārņojuma novērtēšanas sliekšņiem.

1. punktā minēto klasifikāciju pārskata vismaz reizi piecos gados saskaņā ar II pielikuma B iedaļā noteikto kārtību.

Tomēr klasifikāciju pārskata biežāk, ja būtiski mainās darbības saistībā ar tādu vielu koncentrāciju gaisā kā sēra dioksīds, slāpekļa dioksīds vai – attiecīgā gadījumā – slāpekļa oksīdi, cietās daļiņas (PM₁₀, PM_{2,5}), svins, benzols vai oglekļa oksīds.

6. pants

Novērtēšanas kritēriji

- Dalībvalstis visās zonās un aglomerācijās novērtē gaisa kvalitāti attiecībā uz 5. pantā minētajām piesārņojošajām vielām saskaņā ar šā panta 2., 3. un 4. punktā paredzētajiem kritērijiem un saskaņā ar III pielikumā paredzētajiem kritērijiem.

- Zonās un aglomerācijās, kur 1. punktā minēto piesārņojošo vielu koncentrācija pārsniedz piesārņojošajām vielām noteikto augšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni, gaisa kvalitātes novērtēšanai izmanto stacionārus mērījumus. Minētos stacionāros mērījumus var papildināt ar modelēšanu un/vai indikatīviem mērījumiem, kas sniedz pietiekamu informāciju par gaisa kvalitātes telpisko sadalījumu.

- Zonās un aglomerācijās, kur 1. punktā minēto piesārņojošo vielu koncentrācija ir mazāka par šīm piesārņojošajām vielām noteikto augšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni, gaisa kvalitātes novērtēšanai var izmantot stacionārus mērījumus apvienojumā ar modelēšanu un/vai indikatīviem mērījumiem.

- Zonās un aglomerācijās, kur 1. punktā minēto piesārņojošo vielu koncentrācija ir mazāka par šīm piesārņojošajām vielām noteikto apakšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni, gaisa kvalitātes novērtēšanai pietiek ar modelēšanu vai mērķa novērtējuma metodi, vai abām kopā.

- Papildus 2., 3. un 4. punktā minētajam novērtējumam veic gaisu piesārņojošo vielu koncentrācijas mērījumus lauku fona teritorijās tālu no vērā ņemamiem gaisa piesārņojuma avotiem. Ar šiem mērījumiem jānodrošina vismaz gadskārtēji vidējie dati par kopējo smalko cieto daļiņu (PM_{2,5}) masas koncentrāciju un ķīmiskā sastāva koncentrāciju, un tos veic, izmantojot šādus kritērijus:

- izveido vienu paraugu ņemšanas vietu katros 100 000 km²;
- katra dalībvalsts izveido vismaz vienu monitoringa staciju vai pēc vienošanās ar kaimiņos esošām dalībvalstīm var izveidot vienu vai vairākas kopīgas monitoringa stacijas, kurās veiktie mērījumi aptver attiecīgās kaimiņos esošās zonas, lai nodrošinātu vajadzīgo telpisko izšķirtspēju;

- c) vajadzības gadījumā monitoringu saskaņo ar pārraudzības stratēģiju un mērījumu programmu, kas paredzēta kopējā programmā gaisa piesārņojuma izplatības lielos attālumos novērošanai un novērtēšanai Eiropā (EMEP);
- d) šīs direktīvas I pielikuma A un C iedaļu piemēro attiecībā uz datu kvalitātes mērķiem, kas izvirzīti cieto daļiņu masas koncentrācijas mērījumiem, un IV pielikumu piemēro pilnībā.

Dalībvalstis informē Komisiju par smalko cieto daļiņu ($PM_{2,5}$) ķīmiskā sastāva noteikšanā izmantotajām mērījumu metodēm.

7. pants

Paraugu ņemšanas vietas

1. Paraugu ņemšanas vietu izvietojumu sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, cieto daļiņu (PM_{10} , $PM_{2,5}$), svina, benzola un oglekļa oksīda mērīšanai gaisā nosaka, izmantojot III pielikumā minētos kritērijus.
2. Zonās un aglomerācijās, kur stacionārie mērījumi ir vienīgais gaisa kvalitātes novērtēšanā izmantotais informācijas avots, paraugu ņemšanas vietu skaits katrai attiecīgai piesārņojošai vietai nav mazāks kā minimālais paraugu ņemšanas vietu skaits, kas paredzēts V pielikuma A iedaļā.
3. Zonās un aglomerācijās, kur datus no stacionāro mērījumu paraugu ņemšanas vietām papildina ar modelēšanā un/vai indikatīvos mērījumos iegūtu informāciju, paraugu ņemšanas vietu kopskaitu, kas noteikts V pielikuma A iedaļā, var samazināt līdz 50 %, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:
  - a) ar papildu metodēm iegūtā informācija ir pietiekama gaisa kvalitātes novērtēšanai attiecībā uz robežlielumiem vai trauksmes līmeņiem, un tā ir pietiekama sabiedrības informēšanai;
  - b) ierīkojamo paraugu ņemšanas vietu skaits un citu novērtēšanas paņēmieni nodrošinātā telpiskā izšķirtspēja ir pietiekama, lai attiecīgas piesārņojošas vielas koncentrāciju noteiktu saskaņā ar I pielikuma A iedaļā paredzētajiem datu kvalitātes mērķiem un lai iegūtu I pielikuma B iedaļā paredzētajiem kritērijiem atbilstīgus novērtējuma rezultātus.

Modelēšanas un/vai indikatīvo mērījumu rezultātus ņem vērā, vērtējot gaisa kvalitāti attiecībā uz robežlielumiem.

4. Izvēlētā paraugu ņemšanas vieta tiek noteikta pēc kritērijiem, kuri ir saskaņoti visā Eiropas Savienībā un kuru piemērošana dalībvalstīs uzrauga Komisija.

8. pants

Mērījumu standarta metodes

1. Mērījumu veikšanā dalībvalstis izmanto standarta metodes un kritērijus, kas noteikti VI pielikuma A un C iedaļā.

2. Saskaņā ar VI pielikuma B iedaļā paredzētajiem nosacījumiem drīkst izmantot arī citas mērīšanas metodes.

2. IEDAĻA

Gaisa kvalitātes novērtēšana attiecībā uz ozonu

9. pants

Novērtēšanas kritēriji

1. Ja ozona koncentrācija zonā vai aglomerācijā kādā no pieciem iepriekšējiem mērījumu gadiem ir pārsniegusi VII pielikuma C iedaļā noteiktos ilgtermiņa mērķus, veic stacionārus mērījumus.
2. Ja dati ir pieejami par īsāku laikposmu nekā pieci gadi, dalībvalstis, lai noteiktu to, vai šajos piecos gados ir pārsniegti 1. punktā minētie ilgtermiņa mērķi, apvieno rezultātus, kas iegūti īstermiņa mērīšanas kampaņās, kuras veic tad, kad koncentrācija šķiet esam vislielākā, un tur, kur koncentrācija šķiet esam vislielākā, ar rezultātiem, kas iegūti emisiju inventarizācijā un modelēšanā.

10. pants

Paraugu ņemšanas vietas

1. Paraugu ņemšanas vietu izvietojumu ozona mērījumiem nosaka, izmantojot VIII pielikumā noteiktos kritērijus.
2. Zonās un aglomerācijās, kur mērījumi ir vienīgais gaisa kvalitātes novērtēšanā izmantotais informācijas avots, paraugu ņemšanas vietu skaits ozona stacionāriem mērījumiem ir ne mazāks kā minimālais paraugu ņemšanas vietu skaits, kas noteikts IX pielikuma A iedaļā.
3. Zonās un aglomerācijās, kur datus no stacionāro mērījumu paraugu ņemšanas vietām papildina ar modelēšanā un/vai indikatīvos mērījumos iegūtu informāciju, paraugu ņemšanas vietu skaitu, kā noteikts IX pielikuma A iedaļā, var samazināt, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:
  - a) ar papildu metodēm iegūtā informācija ir pietiekama gaisa kvalitātes novērtēšanai attiecībā uz mērķlielumiem, ilgtermiņa mērķiem, iedzīvotāju informēšanas rādītāju un trauksmes līmeni;
  - b) ierīkojamo paraugu ņemšanas vietu skaits un citu novērtēšanas paņēmieni nodrošinātā izšķirtspēja telpā ir pietiekama, lai ozona koncentrāciju noteiktu saskaņā ar I pielikuma A iedaļā paredzētajiem datu kvalitātes mērķiem un lai iegūtu I pielikuma B iedaļā noteiktajiem kritērijiem atbilstīgus novērtējuma rezultātus;
  - c) zonās un aglomerācijās ir vismaz viena paraugu ņemšanas vieta uz diviem miljoniem iedzīvotāju vai viena paraugu ņemšanas vieta uz 50 000 km² (izvēloties variantu, kurā paraugu ņemšanas vietu skaits ir lielāks), bet ne mazāk kā viena paraugu ņemšanas vieta zonā vai aglomerācijā;

- d) slāpekļa dioksīda koncentrāciju mēra visās atlikušajās paraugu ņemšanas vietās, izņemot lauku fona stacijas, kā minēts VIII pielikuma A iedaļā.

Modelēšanas un/vai indikatīvo mērījumu rezultātus ņem vērā, vērtējot gaisa kvalitāti saskaņā ar mērķlielumiem.

4. Slāpekļa dioksīda mērījumus veic vismaz 50 % no ozona paraugu ņemšanas vietām, kuru skaits noteikts IX pielikuma A iedaļā. Minētie mērījumi ir nepārtraukti, izņemot VIII pielikuma A iedaļā minētās lauku fona stacijas, kurās var izmantot citas mērījumu metodes.

5. Zonās un aglomerācijās, kur katrā no pieciem iepriekšējiem mērījumu gadiem koncentrācija ir bijusi mazāka par noteiktajiem ilgtermiņa mērķiem, paraugu ņemšanas vietu skaitu stacionāriem mērījumiem nosaka saskaņā ar IX pielikuma B iedaļu.

6. Katra dalībvalsts nodrošina to, ka tās teritorijā ierīko un izmanto vismaz vienu paraugu ņemšanas vietu, kurā iegūst datus par X pielikumā minēto ozona prekursoru koncentrāciju. Katra dalībvalsts izvēlas staciju skaitu un izvietojumu ozona prekursoru mērīšanai, ņemot vērā X pielikumā noteiktos mērķus un metodes.

11. pants

Mērījumu standartmetodes

1. Ozona koncentrācijas mērīšanā dalībvalstis izmanto standarta metodi, kas noteikta VI pielikuma A iedaļas 8. punktā. Saskaņā ar VI pielikuma B iedaļā paredzētajiem nosacījumiem drīkst izmantot arī citas mērīšanas metodes.

2. Katra dalībvalsts informē Komisiju par metodēm, kuras tā izmanto X pielikumā minēto GOS paraugu ņemšanai un šo vielu koncentrācijas mērīšanai.

III NODAĻA

GAISA KVALITĀTES PĀRVALDĪBA

12. pants

Prasības, ko piemēro, ja piesārņojums ir mazāks par noteiktajiem robežlielumiem

Zonās un aglomerācijās, kur sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda, PM_{10} , $PM_{2,5}$, svina, benzola un oglekļa oksīda koncentrācija gaisā ir mazāka par attiecīgajiem robežlielumiem, kas noteikti XI un XIV pielikumā, dalībvalstis nodrošina, ka minēto piesārņojošo vielu līmenis ir zemāks par robežlielumiem, un tiecas saglabāt labāko gaisa kvalitāti, kas atbilst ilgtspējīgai attīstībai.

13. pants

Cilvēku veselības aizsardzības robežlielumi un trauksmes līmeņi

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka sēra dioksīda, PM_{10} , svina un oglekļa oksīda koncentrācija gaisā to zonās un aglomerācijās nepārsniedz XI pielikumā noteiktos robežlielumus.

Robežlielumus, kas XI pielikumā noteikti attiecībā uz slāpekļa dioksīdu un benzolu, nedrīkst pārsniegt no minētajā pielikumā norādītās dienas.

Atbilstību šīm prasībām novērtē saskaņā ar III pielikumu.

Pielāides robežu, kas noteikta XI pielikumā, piemēro saskaņā ar 23. panta 1. punktu un 22. panta 3. punktu.

2. Trauksmes līmeņi sēra dioksīda un slāpekļa dioksīda koncentrācijai gaisā ir noteikti XII pielikuma A iedaļā.

14. pants

Kritiskie piesārņojuma līmeņi

1. Dalībvalstis nodrošina atbilstību XIII pielikumā noteiktajiem kritiskajiem piesārņojuma līmeņiem, kā novērtēts saskaņā ar III pielikuma A iedaļu.

2. Ja stacionāri mērījumi ir vienīgais informācijas avots gaisa kvalitātes novērtēšanai, paraugu ņemšanas vietu skaits nedrīkst būt mazāks par V pielikuma C iedaļā norādīto minimālo skaitu. Ja minēto informāciju papildina ar indikatīvo mērījumu vai modelēšanas rezultātiem, paraugu ņemšanas vietu obligāto skaitu var samazināt līdz 50 %, ja vien attiecīgās piesārņojošās vielas koncentrāciju var novērtēt saskaņā ar I pielikuma A iedaļā paredzētajiem datu kvalitātes mērķiem.

15. pants

Attiecīgais valsts $PM_{2,5}$ ekspozīcijas samazināšanas mērķlielums cilvēku veselības aizsardzībai

1. Lai sasniegtu XIV pielikuma B iedaļā paredzēto attiecīgās valsts ekspozīcijas samazināšanas mērķlielumu minētajā iedaļā noteiktajā gadā, dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, kas nerada nesamērīgas izmaksas, lai mazinātu $PM_{2,5}$ ekspozīciju.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka vidējais ekspozīcijas rādītājs 2015. gadam, kas noteikts saskaņā ar XIV pielikuma A iedaļu nepārsniedz šī pielikuma C sadaļā noteiktās saistības attiecībā uz ekspozīcijas koncentrāciju.

3. Vidējo ekspozīcijas rādītāju attiecībā uz $PM_{2,5}$ novērtē saskaņā ar XIV pielikuma A iedaļu.

4. Katra dalībvalsts saskaņā ar III pielikumam nodrošina, ka to paraugu ņemšanas vietu izvietojums un skaits, kuros iegūtos datus izmanto vidējā ekspozīcijas rādītāja noteikšanai attiecībā uz $PM_{2,5}$, garantē, ka šo cieto daļiņu vispārējā iedarbība uz iedzīvotājiem tiks pienācīgi atspoguļota. Paraugu ņemšanas vietu skaits nedrīkst būt mazāks par to, ko nosaka, piemērojot V pielikuma B iedaļu.

16. pants

PM_{2,5} mērķvērtība un robežlielums cilvēku veselības aizsardzībai

1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, kas nerada nesamērīgas izmaksas, lai nodrošinātu, ka PM_{2,5} koncentrācija gaisā nepārsniedz XIV pielikuma C iedaļā paredzēto mērķlielumu no minētajā iedaļā norādītās dienas.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka tās zonās un aglomerācijās PM_{2,5} koncentrācija gaisā nepārsniedz XIV pielikuma D iedaļā paredzēto mērķlielumu no minētajā iedaļā norādītās dienas. Atbilstību šīm prasībām novērtēs saskaņā ar III pielikumu.

3. Pielāides robežu, kas noteikta XIV pielikuma D iedaļā, piemēro saskaņā ar 23. panta 1. punktu.

17. pants

Prasības zonās un aglomerācijās, kurās ozona koncentrācija pārsniedz mērķlielumus un ilgtermiņa mērķus

1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, kas nerada nesamērīgas izmaksas, lai nodrošinātu mērķlielumu un ilgtermiņa mērķu sasniegšanu.

2. Zonās un aglomerācijās, kur mērķlielums ir pārsniegts, dalībvalstis nodrošina saskaņā ar Direktīvas 2001/81/EK 6. pantu izstrādātas programmas un vajadzības gadījumā gaisa kvalitātes uzlabošanas plāna īstenošanu, lai novērstu mērķlieluma pārsniegumu (ja vien tas ir iespējams ar pasākumiem, kas nerada nesamērīgas izmaksas) no šīs Direktīvas VII pielikuma B iedaļā noteiktās dienas.

3. Zonās un aglomerācijās, kur ozona koncentrācija gaisā pārsniedz ilgtermiņa mērķus, bet nepārsniedz mērķlielumus, dalībvalstis sagatavo un īsteno rentablus pasākumus, lai sasniegtu ilgtermiņa mērķus. Minētajiem pasākumiem jābūt vismaz saderīgiem ar visiem 2. punktā minētajiem gaisa kvalitātes uzlabošanas plāniem un programmām.

18. pants

Prasības zonās un aglomerācijās, kurās ozona koncentrācija atbilst ilgtermiņa mērķiem

Zonās un aglomerācijās, kur ozona koncentrācija atbilst ilgtermiņa mērķiem, dalībvalstis, ciktāl to atļauj tādi faktori kā ozona piesārņojuma pārrobežu raksturs un meteoroloģiskie apstākļi, uztur minēto koncentrāciju, kas nepārsniedz ilgtermiņa mērķus, un ar samērīgiem pasākumiem saglabā vislabāko ar ilgtspējīgu attīstību saderīgo gaisa kvalitāti un augstu vides aizsardzības un cilvēku veselības aizsardzības līmeni.

19. pants

Pasākumi, kas jāveic iedzīvotāju informēšanas rādītāja vai trauksmes līmeņa pārsnieguma gadījumā

Ja tiek pārsniegts XII pielikumā noteiktais iedzīvotāju informēšanas rādītājs vai kāds no turpat noteiktajiem trauksmes līmeņiem, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus sabiedrības informēšanai, izmantojot radio, televīziju, laikrakstus vai internetu.

Dalībvalstis turklāt nosūta Komisijai provizorisku informāciju par reģistrētajām koncentrācijām un par to laikposmu ilgumu, kuros trauksmes līmenis vai iedzīvotāju informēšanas rādītājs bija pārsniegts.

20. pants

Dabisko avotu radītais piesārņojums

1. Dalībvalstis par konkrētu gadu nosūta Komisijai tādu zonu un aglomerāciju sarakstus, kurās konkrētai piesārņojošai vielai noteiktu robežlielumu pārsniegumus izraisa dabisko avotu radītais piesārņojums. Dalībvalstis informē par koncentrācijām un pienesuma avotiem, kā arī sniedz pierādījumus par to, ka pārsniegums ir radies no dabiskajiem avotiem.

2. Ja Komisiju saskaņā ar 1. punktu informē par pārsniegumu, kas radies no dabiskajiem avotiem, šo pārsniegumu neuzskata par pārsniegumu šīs direktīvas izpratnē.

3. Komisija līdz 2010. gada 11. jūnijam publicē pamatnostādnes ar dabiskajiem avotiem saistītu pārsniegumu uzrādīšanai un atņemšanai.

21. pants

Pārsniegumi, ko rada ceļu nokaisīšana ar smiltīm vai sāli ziemā

1. Dalībvalstis var noteikt zonas un aglomerācijas, kurās PM₁₀ robežlielumi gaisā ir pārsniegti atkārtotas cieto daļiņu suspensijas dēļ pēc ceļu nokaisīšanas ar smiltīm vai sāli ziemā.

2. Dalībvalstis nosūta Komisijai šādu zonu un aglomerāciju sarakstu, kam pievieno informāciju par tajās konstatēto PM₁₀ koncentrāciju un avotiem.

3. Informējot Komisiju saskaņā ar 27. pantu, dalībvalstis sniedz vajadzīgos pierādījumus, lai parādītu, ka robežlieluma pārsnieguma iemesls ir šādas atkārtoti suspendētas cietās daļiņas un ka ir veikti attiecīgi pasākumi, lai mazinātu to koncentrāciju.

4. Neskarot 20. pantu, šā panta 1. punktā minētajām zonām un aglomerācijām dalībvalstīm ir jāizstrādā 23. pantā paredzētie gaisa kvalitātes uzlabošanas plāni tikai tiktāl, ciktāl robežlieluma pārsniegumu var attiecināt uz PM₁₀ avotiem, kas nav ceļu nokaisīšana ar smiltīm vai sāli ziemā.

5. Komisija līdz 2010. gada 11. jūnijam publicē norādījumus par to, kā konstatēt piesārņojumu, ko dod atkārtota cieta daļiņu suspensija pēc ceļu nokaisīšanas ar smiltīm vai sāli ziemā.

22. pants

Izpildes termiņu atlikšana un atbrīvojums no konkrētu robežlielumu piemērošanas pienākuma

1. Ja konkrētā zonā vai aglomerācijā atbilstību slāpekļa dioksīda vai benzola robežlielumiem nevar sasniegt XI pielikumā paredzētajā termiņā, dalībvalstis šai konkrētajai zonai vai aglomerācijai var atlikt minēto termiņu par ne vairāk kā pieciem gadiem ar nosacījumu, ka saskaņā ar 23. pantu gaisa kvalitātes plānu izstrādā zonām un aglomerācijām, uz kurām attiektos atlikšana; šādu gaisa kvalitātes plānu papildina ar XV pielikuma B iedaļā minēto informāciju, kas saistīta ar attiecīgām piesārņojošām vielām, un tajā uzskatāmi parāda, kā līdz jaunā termiņa beigām nodrošinās atbilstību robežlielumiem.

2. Ja konkrētā zonā vai aglomerācijā atbilstību XI pielikumā noteiktajiem PM_{10} robežlielumiem nevar sasniegt konkrētajai vietai raksturīgu izkliedes īpatnību, nelabvēlīgu klimatisko apstākļu vai pārrobežu ietekmes dēļ, dalībvalsts tiek atbrīvota no pienākuma līdz 2011. gada 11. jūnijam nodrošināt atbilstību minētajiem robežlielumiem, ja ir ievēroti 1. punktā paredzētie nosacījumi un ja dalībvalsts pierāda, ka, lai ievērotu termiņus, ir veikti visi atbilstīgie pasākumi valsts, reģionālā un vietējā līmenī.

3. Ja kāda dalībvalsts piemēro 1. vai 2. punktu, tā nodrošina, ka robežlieluma pārsniegums nevienai piesārņojošai vielai nav lielāks par maksimālo pielaides robežu, kas katrai attiecīgai piesārņojošai vielai ir dota XI pielikumā.

4. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus gadījumus, kad tās uzskata, ka jāpiemēro 1. vai 2. punkts, kā arī dara zināmu 1. punktā minēto gaisa kvalitātes plānu, tostarp visu attiecīgo informāciju, kas Komisijai vajadzīga, lai novērtētu to, vai attiecīgie nosacījumi ir ievēroti. Komisija novērtējumā ņem vērā dalībvalsts veikto pasākumu aplēsto ietekmi uz apkārtējā gaisa kvalitāti dalībvalstīs patlaban un nākotnē, kā arī Kopienas pašreizējo pasākumu un plānoto Kopienas pasākumu, kurus Komisija ierosinās, aplēsto ietekmi uz gaisa kvalitāti.

Ja deviņos mēnešos no minētā paziņojuma saņemšanas dienas Komisija nav cēlusi iebildumus, uzskata, ka attiecīgie nosacījumi 1. vai 2. punkta piemērošanai ir ievēroti.

Ja ir iebildumi, Komisija var prasīt, lai dalībvalstis precīzē esošos vai izstrādā jaunus gaisa kvalitātes plānus.

IV NODAĻA

PLĀNI

23. pants

Gaisa kvalitātes uzlabošanas plāni

1. Ja konkrētās zonās vai aglomerācijās piesārņojošo vielu koncentrācija gaisā pārsniedz kādu robežlielumu vai mērķlielumu, kā arī attiecīgu pielaides robežu, dalībvalstis minētajām zonām vai aglomerācijām nodrošina gaisa kvalitātes uzlabošanas plānu izstrādi, lai panāktu atbilstību attiecīgajam robežlielumam vai mērķlielumam, kā paredzēts XI un XIV pielikumā.

Robežlielumiem, kuru sasniegšanas termiņš jau ir beidzies, gaisa kvalitātes plānos paredz piemērotus pasākumus, lai pārsnieguma laiks būtu pēc iespējas īsāks. Gaisa kvalitātes plānos papildus var iekļaut īpašus pasākumus, lai aizsargātu paaugstināta riska iedzīvotāju grupas, tostarp bērnus.

Šajos gaisa kvalitātes plānos iekļauj vismaz XV pielikuma A iedaļā minēto informāciju un var iekļaut 24. panta minētos pasākumus. Šos plānus tūlīt dara zināmus Komisijai, bet ne vēlāk kā divus gadus pēc tā gada beigām, kad novērots pirmais pārsniegums.

Ja ir jāizstrādā vai jāīsteno gaisa kvalitātes uzlabošanas plāni par vairākām piesārņojošām vielām, dalībvalstis vajadzības gadījumā sagatavo un īsteno integrētus gaisa kvalitātes plānus, kas aptver visas attiecīgās piesārņojošās vielas.

2. Lai sasniegtu attiecīgos vides aizsardzības mērķus, dalībvalstis pēc iespējas nodrošina saderību ar pārējiem plāniem, kas ir paredzēti saskaņā ar Direktīvu 2001/80/EK, Direktīvu 2001/81/EK vai Direktīvu 2002/49/EK.

24. pants

Īstermiņa rīcības plāni

1. Ja konkrētā zonā vai aglomerācijā pastāv iespēja, ka piesārņojošo vielu koncentrācija pārsniegs vienu vai vairākus trauksmes līmeņus, kas noteikti XII pielikuma A iedaļā, dalībvalstis izstrādā rīcības plānus, kuros norāda īstermiņa pasākumus, kas veicami, lai mazinātu minēto iespēju un šāda pārsnieguma ilgumu. Ja šāda iespēja attiecas uz vairākiem VII, XI un XIV pielikumā noteiktiem robežlielumiem vai mērķlielumiem, dalībvalstis vajadzības gadījumā var izstrādāt šādu īstermiņa rīcības plānus.

Tomēr, ja pastāv iespēja, ka XII pielikuma B iedaļā noteiktais trauksmes līmenis ozonam tiks pārsniegts, dalībvalstis šādu īstermiņa rīcības plānus izstrādā tikai tad, ja, pēc dalībvalstu domām, ņemot vērā valsts ģeogrāfiskos, meteoroloģiskos un ekonomiskos apstākļus, pastāv ievērojamas iespējas mazināt minētā pārsnieguma iespējamību, ilgumu vai pakāpi. Izstrādājot minētos īstermiņa rīcības plānus, dalībvalstis ņem vērā Lēmumu 2004/279/EK.

2. Īstermiņa rīcības plānos, kas minēti 1. punktā, atkarībā no konkrētā gadījuma var paredzēt efektīvus pasākumus, lai kontrolētu un vajadzības gadījumā pārtrauktu tādas darbības, kas palielina attiecīgo robežlielumu vai mērķlieluma, vai trauksmes līmeņa pārsniegšanas iespējamību. Šajos rīcības plānos var iekļaut pasākumus attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu satiksmi, būvdarbiem, pietauvotiem kuģiem un rūpniecisku iekārtu vai izstrādājumu izmantošanu mājokļu apkuri. Saistībā ar šiem plāniem var apsvērt arī konkrētu rīcību, lai aizsargātu paaugstināta riska iedzīvotāju grupas, tostarp bērnus.

3. Kad dalībvalstis izstrādājušas īstermiņa rīcības plānu, tās sabiedrībai un attiecīgajām organizācijām, piemēram, vides aizsardzības organizācijām, patērētāju organizācijām, organizācijām, kas pārstāv paaugstināta riska grupām piederīgu iedzīvotāju intereses, citām attiecīgām veselības aprūpes struktūrām un attiecīgām nozares apvienībām dara pieejamus gan konkrēto īstermiņa rīcības plānu izstrādes iespēju, gan to satura novērtējuma rezultātus, kā arī informāciju par minēto plānu izpildi.

4. Pirmo reizi pirms 2010. gada 11. jūnija un pēc tam regulāri Komisija publicē īstermiņa rīcības plānu izstrādes paraugprakses piemērus, tostarp piemērus par paraugpraksēm paaugstināta riska iedzīvotāju grupu, tostarp bērnu, aizsardzībā.

25. pants

Gaisa pārrobežu piesārņojums

1. Ja trauksmes līmeņa, robežlieluma vai mērķlieluma un attiecīgu pielāides robežu vai ilgtermiņa mērķu pārsniegums ir saistīts ar piesārņojošo vielu un to prekursoru pārrobežu pārnesei ievērojamā apjomā, attiecīgās dalībvalstis sadarbojas un vajadzības gadījumā, veicot piemērotus, bet samērīgus pasākumus, rīkojas kopīgi, piemēram, izstrādā kopējus vai saskaņotus gaisa kvalitātes uzlabošanas plānus saskaņā ar 23. pantu, lai novērstu pārsniegumus.

2. Komisiju uzaicina būt klāt un piedalīties visos 1. punktā minētajos sadarbības pasākumos. Vajadzības gadījumā Komisija, ņemot vērā ziņojumus, kas sagatavoti saskaņā ar Direktīvas 2001/81/EK 9. pantu, izskata jautājumu par to, vai Kopienas mērogā ir vajadzīga turpmāka rīcība, lai mazinātu pārrobežu piesārņojumu izraisītāju prekursoru emisijas.

3. Vajadzības gadījumā dalībvalstis saskaņā ar 24. pantu sagatavo un īsteno kopējus īstermiņa rīcības plānus, kas aptver kaimiņos esošas zonas citās dalībvalstīs. Dalībvalstis nodrošina, ka kaimiņos esošās zonas, kuras atrodas citās dalībvalstīs un kurām ir izstrādāti īstermiņa rīcības plāni, saņem visu attiecīgo informāciju.

4. Ja iedzīvotāju informēšanas rādītājs vai trauksmes līmenis tiek pārsniegti zonās vai aglomerācijās, kas atrodas valsts robežas tuvumā, par notikušo pēc iespējas ātrāk informē attiecīgo

kaimiņos esošo dalībvalstu kompetentās iestādes. Minēto informāciju dara pieejamu arī sabiedrībai.

5. Izstrādājot 1. un 3. punktā paredzētos plānus un informējot sabiedrību, kā minēts 4. punktā, dalībvalstis vajadzības gadījumā tiecas sadarboties ar trešām valstīm, un jo īpaši ar kandidātvalstīm.

V NODAĻA

INFORMĀCIJA UN ZIŅOJUMI

26. pants

Sabiedrības informēšana

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka sabiedrību, kā arī attiecīgas organizācijas, piemēram, vides aizsardzības organizācijas, patērētāju organizācijas, organizācijas, kas pārstāv īpaši apdraudētu iedzīvotāju intereses, citas attiecīgās veselības aprūpes struktūras un attiecīgās nozares apvienības, pienācīgi un laikus informē par:

- gaisa kvalitāti saskaņā ar XVI pielikumu;
- izpildes termiņa atlikšanas lēmumiem saskaņā ar 22. panta 1. punktu;
- jebkādiem izņēmumiem saskaņā ar 22. panta 2. punktu;
- gaisa kvalitātes uzlabošanas plāniem, kā paredzēts 22. panta 1. punktā un 23. pantā, un par 17. panta 2. punktā minētajām programmām.

Šo informāciju sniedz bez atlīdzības, izmantojot jebkurus viegli pieejamus masu informācijas līdzekļus, arī internetu, vai jebkādas citus piemērotus tālsakaru līdzekļus, un tajā ņem vērā noteikumus, kas paredzēti Direktīvā 2007/2/EK.

2. Dalībvalstis dara sabiedrībai pieejamus gada ziņojumus par visām piesārņojošām vielām, uz ko attiecas šī direktīva.

Šajos ziņojumos sniedz pārskatu par piesārņojošo vielu koncentrācijām, kas pārsniegušas robežlielumus, par mērķlielumiem, ilgtermiņa mērķiem, iedzīvotāju informēšanas rādītājiem un trauksmes līmeņiem attiecīgajā termiņā, kurš izmantots, aprēķinot vidējos rādītājus. Šo informāciju apvieno ar apkopojošu konstatēto pārsniegumu ietekmes novērtējumu. Vajadzības gadījumā ziņojumā var iekļaut papildu informāciju un novērtējumu saistībā ar mežu aizsardzību, kā arī informāciju par citām piesārņojošām vielām, kuru pārraudzības noteikumi ir paredzēti šajā direktīvā, piemēram, *inter alia*, par atsevišķiem nereglamentētiem ozona prekursoriem, kas minēti X pielikuma B iedaļā.

3. Dalībvalstis informē sabiedrību par kompetento iestādi vai struktūru, kas norīkota saistībā ar 3. pantā minētajiem uzdevumiem.

27. pants

Informācijas un ziņojumu pārsūtīšana

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka informāciju par gaisa kvalitāti dara pieejamu Komisijai paredzētajā termiņā, kā paredzēts atbilstīgi īstenošanas pasākumiem, kas minēti 28. panta 2. punktā.

2. Lai konkrēti novērtētu atbilstību robežlielumiem un kritiskajiem piesārņojuma līmeņiem, kā arī mērķlielumu sasniegšanu, šādu informāciju dara pieejamu Komisijai vēlākais deviņus mēnešus pēc katra gada beigām, un tajā iekļauj:

- a) grozījumus, kas sarakstā ir veikti attiecīgā gadā, kā arī saistībā ar 4. pantā minēto zonu un aglomerāciju izveidi;
- b) to zonu un aglomerāciju sarakstu, kurās vienas vai vairāku piesārņojošo vielu līmenis ir augstāks par robežlielumu, kam vajadzības gadījumā ir pieskaitīta pielaišanas robeža – vai arī augstāks par mērķlielumiem vai kritiskiem piesārņojuma līmeņiem – un tādām zonām un aglomerācijām:
  - i) novērtētos līmeņus un, vajadzības gadījumā, datumus un termiņus, kad tādi līmeņi ir novēroti;
  - ii) vajadzības gadījumā – novērtējumu, kāds ir dabisko avotu un atkārtotas cieto daļiņu suspensijas radītā piesārņojuma pienesums novērtētajiem līmeņiem pēc ceļu nokaisīšanas ar smiltīm vai sāli ziemā, kā darīts zināms Komisijai saskaņā ar 20. un 21. pantu.

3. Šā panta 1. un 2. punkts attiecas uz informāciju, ko apkopo no otrā kalendāra gada sākuma pēc tam, kad stājas spēkā īstenošanas pasākumi, kas minēti 28. panta 2. punktā.

28. pants

Īstenošanas pasākumi

1. Pasākumus, kas paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, proti, I līdz VI pielikumu, VIII līdz X pielikumu un XV pielikumu, pieņem saskaņā ar 29. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

Tomēr ar izdarītajiem grozījumiem nedrīkst tieši vai netieši mainīt turpmāk minēto:

- a) robežlielumus, ekspozīcijas samazināšanas mērķlielumus, kritiskos piesārņojuma līmeņus, mērķlielumus, iedzīvotāju informēšanas rādītājus, trauksmes līmeņus un ilgtermiņa mērķus, kas noteikti VII un XI līdz XIV pielikumā;
  - b) termiņus, kādos jānodrošina atbilstība a) apakšpunktā minētajiem rādītājiem.
2. Komisija saskaņā ar 29. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru nosaka papildu informāciju, ko dalībvalstis dara pieejamu saskaņā ar 27. pantu, kā arī termiņus, kādos šāda informācija jā dara zināma.

Komisija turklāt saskaņā ar 29. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru nosaka, kādas ir iespējas racionalizēt datu paziņošanu un savstarpēju informācijas un datu apmaiņu, kas noris starp informācijas tīkliem un atsevišķām stacijām, kurās dalībvalstīs mēra gaisa piesārņojumu.

3. Komisija izstrādā pamatnostādnes nolīgumiem par kopīgo monitoringa staciju izveidi, kā minēts 6. panta 5. punktā.

4. Komisija publicē norādījumus par metodes līdzvērtīguma pierādīšanu, kas minēta VI pielikuma B iedaļā.

VI NODAĻA

KOMITEJA, PĀREJAS NOTEIKUMI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

29. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz komiteja "Gaisa kvalitātes komiteja".
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais termiņš ir trīs mēneši.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

30. pants

Sankcijas

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas valsts noteikumu, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu sankciju piemērošanu. Paredzētajām sankcijām jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām.

31. pants

Atcelšana un pārejas noteikumi

1. Direktīvas 96/62/EK, 1999/30/EK, 2000/69/EK un 2002/3/EK atceļ 2010. gada 11. jūnijā, neskarot saistības, ko dalībvalstis uzņēmušas attiecībā uz minēto direktīvu transponēšanas vai piemērošanas termiņiem.

Tomēr no 2008. gada 11. jūnija:

- a) Direktīvas 96/62/EK 12. panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"1. Saskaņā ar 11. pantu pieprasītās informācijas iesniegšanas sīki izstrādātu kārtību pieņem saskaņā 3. punktā minēto procedūru.";

- b) Direktīvā 1999/30/EK svītro 7. panta 7. punktu, VIII pielikuma I punkta 1. zemsvītras piezīmi un IX pielikuma VI punktu;
- c) Direktīvā 2000/69/EK svītro 5. panta 7. punktu un VII pielikuma III punktu;
- d) Direktīvā 2002/3/EK svītro 9. panta 5. punktu un VIII pielikuma II punktu.

2. Neatkarīgi no 1. punkta pirmās daļas spēkā paliek šādi panti:
- a) Direktīvas 96/62/EK 5. pants – līdz 2010. gada 31. decembrim;
- b) Direktīvas 96/62/EK 11. panta 1. punkts un Direktīvas 2002/3/EK 10. panta 1., 2. un 3. punkts – līdz otrā kalendāra gada beigām pēc dienas, kad stājas spēkā šīs direktīvas 26. panta 2. punktā minētie īstenošanas pasākumi;
- c) Direktīvas 1999/30/EK 9. panta 3. un 4. punkts – līdz 2009. gada 31. decembrim.
3. Atsauces uz atceltajām direktīvām uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstmju tabulu XVII pielikumā.
4. Lēmumu 97/101/EK atceļ no otrā kalendāra gada beigām pēc dienas, kad stājas spēkā šīs direktīvas 28. panta 2. punktā minētie īstenošanas pasākumi.

Tomēr Lēmuma 97/101/EK 7. panta trešo, ceturto un piekto ievilkumu svītro 2008. gada 11. jūnijā.

32. pants

Pārskatīšana

1. Komisija 2013. gadā pārskata noteikumus, kas saistīti ar $PM_{2,5}$ un, vajadzības gadījumā, ar citām piesārņojošām vielām, un iesniedz priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei.

Attiecībā uz $PM_{2,5}$ pārskatīšanu veic, lai izstrādātu valsts juridiski saistošu ekspozīcijas samazināšanas pienākumu nolūkā aizstāt attiecīgai valstij paredzēto ekspozīcijas samazināšanas mērķlielumu un pārskatīt saistības attiecībā uz ekspozīcijas koncentrāciju, kas noteiktas 15. pantā, ņemot vērā, *inter alia*, šādus aspektus:

- jaunāko zinātniskos datus no PVO un citām atbilstīgām organizācijām,
  - gaisa kvalitātes stāvokli un piesārņojuma samazinājuma iespējas dalībvalstīs,
  - Direktīvas 2001/81/EK pārskatīšanu,
  - panākumus, kas gūti, īstenojot Kopienas pasākumus gaisu piesārņojošo vielu samazināšanai.
2. Komisija ņem vērā iespēju pieņemt zemākus robežlielumus attiecībā uz $PM_{2,5}$, pārskata otrā posma orientējošo robežlielumu attiecībā uz $PM_{2,5}$ un apsver šīs vērtības apstiprināšanu vai tās nomaiņu.

3. Veicot pārskatīšanu, Komisija sagatavo arī ziņojumu par pieredzi, veicot PM_{10} un $PM_{2,5}$ monitoringu un nepieciešamību to veikt, ņemot vērā automatisko mērījumu sistēmu tehnisko attīstību. Vajadzības gadījumā ierosina jaunas PM_{10} un $PM_{2,5}$ mērījumu standartmetodes.

33. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs līdz 2010. gada 11. jūnijam stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai ievērotu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto tiesību aktu noteikumus.

Kad dalībvalstis pieņem minētos tiesību aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāmas šādas atsauces.

2. Dalībvalstis vēlākais līdz 2009. gada 1. janvārim tomēr nodrošina pietiekami daudz cieta daļiņu ($PM_{2,5}$) fona monitoringa staciju izveidi pilsētās, lai, aprēķinot vidējos ekspozīcijas rādītājus saskaņā ar V pielikuma B iedaļu, ievērotu XIV pielikuma A iedaļā minētos nosacījumus.

3. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus svarīgākos to tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņems jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

34. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā dienā, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

35. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2008. gada 21. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
H.-G. PÖTTERING

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
J. LENARČIČ

I PIELIKUMS

DATU KVALITĀTES MĒRĶI

A. Datu kvalitātes mērķi gaisa kvalitātes novērtēšanai

	Sēra dioksīds, slāpekļa dioksīds un slāpekļa oksīdi un oglekļa oksīds	Benzols	Cietās daļiņas (PM ₁₀ /PM _{2,5}) un svins	Ozons un ar to saistītie NO un NO ₂
Stacionāri mērījumi ⁽¹⁾				
Nenoteiktība	15 %	25 %	25 %	15 %
Minimāli nepieciešamais iegūto mērījumu datu apjoms	90 %	90 %	90 %	90 % vasarā 75 % ziemā
Minimāli nepieciešamais mērījumu laiks:				
— apdzīvoto vietu fona un transporta piesārņojuma novērošanas vietās	—	35 % ⁽²⁾	—	—
— rūpnieciskās teritorijās	—	90 %	—	—
Indikatīvie mērījumi				
Nenoteiktība	25 %	30 %	50 %	30 %
Minimāli nepieciešamais iegūto mērījumu datu apjoms	90 %	90 %	90 %	90 %
Minimāli nepieciešamais mērījumu laiks	14 % ⁽⁴⁾	14 % ⁽³⁾	14 % ⁽⁴⁾	> 10 % vasarā
Modelēšanas nenoteiktība:				
Stundas vidējā	50 %	—	—	50 %
Astoņu stundu vidējā	50 %	—	—	50 %
Dienas vidējā	50 %	—	vēl nav noteikta	—
Gada vidējā	30 %	50 %	50 %	—
Mērķa novērtējums				
Nenoteiktība	75 %	100 %	100 %	75 %

⁽¹⁾ Benzolam, svīnam un cietajām daļiņām stacionāros mērījumus dalībvalstis var aizstāt ar izlases mērījumiem, ja var Komisijai pierādīt, ka nenoteiktība (arī nenoteiktība, kas rodas, ņemot izlases paraugus) atbilst noteiktajam 25 % kvalitātes mērķim un ka mērījumiem atvēlētais laiks ir ilgāks par obligāto indikatīvo mērījumu laiku. Izlases mērījumu paraugi ir jāņem regulāri visu gadu, lai novērstu rezultātu sagrozīšanu. Nenoteiktību, kas rodas, ņemot izlases paraugus, var aprēķināt saskaņā ar standartā ISO 11222 (2002) "Gaisa kvalitāte: gaisa kvalitātes mērījumu vidējā laika nenoteiktības noteikšana" paredzēto procedūru. Ja izlases mērījumus izmanto, lai novērtētu prasības attiecībā uz PM₁₀ robežlielumu, būtu jānovērtē 90,4 procentīle (kam jābūt 50 µg/m³ vai mazākai), nevis pārsniegumu skaits, ko nopietni ietekmē datu apjoms.

⁽²⁾ Sadala vienmērīgi gada laikā tā, lai raksturotu dažādus klimata un satiksmes apstākļus.

⁽³⁾ Izlases kārtā veic vienas dienas mērījumus reizi nedēļā, vienmērīgi sadalot pa gadu, vai – astoņās nedēļās, vienmērīgi sadalot pa gadu.

⁽⁴⁾ Izlases kārtā mērījumus veic vienu reizi nedēļā, vienmērīgi sadalot pa gadu, vai – astoņās nedēļās, vienmērīgi sadalot pa gadu.

Novērtējuma metožu nenoteiktību (ar 95 % ticamību) vērtē saskaņā ar principiem, kas noteikti Eiropas Standartizācijas komitejas (CEN) "Norādījumos par mērījumu nenoteiktības izteikšanu" (ENV 13005-1999), ISO 5725:1994 metodoloģiju un norādījumiem CEN ziņojumā "Gaisa kvalitāte: pieeja nenoteiktības novērtēšanai gaisa mērījumos, ko veic saskaņā ar standartmetodēm" (CR 14377:2002E). Tabulā norādītie nenoteiktības procentuālie lielumi attiecas uz konkrētiem mērījumiem, kuru vidējā vērtība ir noteikta laikam, kam piemēro robežlielumu (vai mērķlielumu – ozona gadījumā), ja ticamības intervāls ir 95 %. Stacionāro mērījumu nenoteiktību interpretē kā tādu, ko piemēro attiecīgajam robežlielumam (vai mērķlielumam – ozona gadījumā) attiecīgā teritorijā.

Modelēšanas nenoteiktība ir definēta kā lielākā izmērīto un aprēķināto koncentrāciju atšķirība no robežlieluma (vai mērķlieluma – ozona gadījumā) 90 procentos no konkrētiem monitoringa punktiem attiecīgajā termiņā, neņemot vērā notikumu secību. Modelēšanas nenoteiktību interpretē kā piemērojamu attiecīgā robežlieluma (vai mērķlieluma – ozona gadījumā) teritorijā. Stacionārie mērījumi, kas jāatlasa, lai tos salīdzinātu ar modelēšanas rezultātiem, atbilst modeļa apvertajam mērogam.

Objektīva novērtējuma nenoteiktība ir definēta kā maksimālā atšķirība starp izmērīto un aprēķināto koncentrāciju attiecīgā robežlieluma (vai mērķlieluma – ozona gadījumā) noteikšanas termiņam, neņemot vērā notikumu secību.

Prasībās, ko attiecina uz mazāko pieļaujamo mērījumu datu skaitu un mazāko pieļaujamo mērījumiem atvēlēto laiku, neiekļauj datu zudumus, kas rodas sakarā ar instrumentu regulāru kalibrēšanu vai parastu apkopi.

B. Gaisa kvalitātes novērtējuma rezultāti

Par zonām un aglomerācijām, kurās piesārņojuma mērījumus iegūtos datus papildina no citiem informācijas avotiem vai kurās citi informācijas avoti ir vienīgais gaisa kvalitātes novērtējuma līdzeklis, sniedz šādu informāciju:

- veikto novērtēšanas darbību aprakstu,
- konkrētas izmantotās metodes, dodot atsauci uz katras metodes aprakstu,
- datu un informācijas avotus,
- rezultātu aprakstu, ietverot nenoteiktības, un jo īpaši – tās teritorijas platību vai, attiecīgā gadījumā, tā ceļa posma garumu zonā vai aglomerācijā, kur gaisā koncentrācija ir lielāka par robežlielumu, mērķlielumu vai ilgtermiņa mērķi, vajadzības gadījumā pieskaitot pielaišanas robežu, kā arī tā apgabala platību, kurā koncentrācija ir lielāka par augšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšni vai mazāka par apakšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni,
- attiecīgā robežlieluma pārsniegumiem iespējami pakļauto iedzīvotāju skaitu – cilvēku veselības aizsardzībai.

C. Kvalitātes nodrošināšana gaisa kvalitātes novērtēšanā: datu apstiprināšana

1. Lai nodrošinātu mērījumu precizitāti un atbilstību datu kvalitātes mērķiem, kas noteikti A iedaļā, saskaņā ar 3. pantu izraudzītās attiecīgās kompetentās iestādes un struktūras nodrošina:
  - visu to mērījumu izsekojamību, kas veikti saistībā ar gaisa kvalitātes novērtējumu saskaņā ar 6. un 9. pantu, ievērojot prasības, kas izklāstītas ISO/IEC 17025:2005 standarta 5.6.2.2. iedaļā,
  - lai iestādes, kuru pārziņā ir monitoringa tīkli un atsevišķas stacijas, piemērotu pārbaudītu kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles sistēmu, ar ko paredz veikt regulāru apkopi, kas ir vajadzīga mēriekārtu precizitātes garantēšanai,
  - lai attiecībā uz datu vākšanu un paziņošanu būtu izveidots kvalitātes nodrošināšanas/kvalitātes kontroles process un ka šā uzdevuma veikšanai norīkotās iestādes aktīvi piedalītos attiecīgajās kvalitātes nodrošināšanas programmās Kopienas mērogā,
  - lai valstu laboratorijas, ko izraudzījušies 3. pantā minētā attiecīgā kompetentā iestāde vai struktūra un kas piedalās ar šo direktīvu reglamentētu piesārņojošo vielu laboratorijas datu savstarpējā Kopienas mēroga salīdzināšanā, līdz 2010. gadam būtu akreditētas saskaņā ar standartu EN/ISO 17025 attiecībā uz VI pielikumā minētajām standartmetodēm. Šīs laboratorijas palīdz dalībvalstu teritorijā koordinēt Kopienas mēroga kvalitātes nodrošināšanas programmas, ko organizēs Komisija, un tās turklāt valsts mērogā koordinē attiecīgu standartmetožu piemērošanu un tādu metožu līdzvērtības pierādīšanu, kas atšķiras no standartmetodēm.
2. Visus saskaņā ar 27. pantu paziņotos datus uzskata par derīgiem, izņemot datus, kas raksturoti kā provizoriski.

II PIELIKUMS

Prasību noteikšana sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, cieto daļiņu (PM₁₀ un PM_{2,5}), svina, benzola un oglekļa oksīda koncentrācijas novērtēšanai zonu vai aglomerāciju gaisā**A. Augšējais un apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis**

Piemēro šādu augšējo un apakšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni:

1. Sēra dioksīdam

	Cilvēku veselības aizsardzībai	Veģētācijas aizsardzībai
Augšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis	60 % no diennakts robežlieluma (75 µg/m ³ , nedrīkst pārsniegt vairāk kā 3 reizes kalendāra gadā)	60 % no ziemei noteiktā kritiskā piesārņojuma līmeņa (12 µg/m ³)
Apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis	40 % no diennakts robežlieluma (50 µg/m ³ , nedrīkst pārsniegt vairāk kā 3 reizes kalendāra gadā)	40 % no ziemei noteiktā kritiskā piesārņojuma līmeņa (8 µg/m ³)

2. Slāpekļa dioksīdam un slāpekļa oksīdiem

	Stundas robežlielums cilvēku veselības aizsardzībai (NO ₂)	Gada robežlielums cilvēku veselības aizsardzībai (NO ₂)	Gada kritiskais piesārņojuma līmenis veģētācijas un dabisku ekosistēmu aizsardzībai (NO _x)
Augšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis	70 % no robežlieluma (140 µg/m ³ , nedrīkst pārsniegt vairāk kā 18 reizes kalendāra gadā)	80 % no robežlieluma (32 µg/m ³)	80 % no kritiskā piesārņojuma līmeņa (24 µg/m ³)
Apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis	50 % no robežlieluma (100 µg/m ³ , nedrīkst pārsniegt vairāk kā 18 reizes kalendāra gadā)	65 % no robežlieluma (26 µg/m ³)	65 % no kritiskā piesārņojuma līmeņa (19,5 µg/m ³)

3. Cietajām daļiņām (PM₁₀/PM_{2,5})

	Diennakts vidējā PM ₁₀ koncentrācija	Gada vidējā PM ₁₀ koncentrācija	Gada vidējā PM _{2,5} koncentrācija ⁽¹⁾
Augšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis	70 % no robežlieluma (35 µg/m ³ , nedrīkst pārsniegt vairāk kā 35 reizes kalendāra gadā)	70 % no robežlieluma (28 µg/m ³)	70 % no robežlieluma (17 µg/m ³)
Apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis	50 % no robežlieluma (25 µg/m ³ , nedrīkst pārsniegt vairāk kā 35 reizes kalendāra gadā)	50 % no robežlieluma (20 µg/m ³)	50 % no robežlieluma (12 µg/m ³)

⁽¹⁾ Augšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis un apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis PM_{2,5} neattiecas uz mērījumiem, ko veic, lai novērtētu atbilstību PM_{2,5} ekspozīcijas samazināšanas mērķim cilvēku veselības aizsardzībai.

4. Svinam

	Gada vidējā koncentrācija
Augšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis	70 % no robežlieluma (0,35 µg/m ³)
Apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis	50 % no robežlieluma (0,25 µg/m ³)

5. *Benzolam*

	Gada vidējā koncentrācija
Augšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis	70 % no robežlieluma (3,5 µg/m ³)
Apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis	40 % no robežlieluma (2 µg/m ³)

6. *Oglekļa oksīdam*

	Astoņu stundu vidējā koncentrācija
Augšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis	70 % no robežlieluma (7 µg/m ³)
Apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis	50 % no robežlieluma (5 µg/m ³)

B. Augšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa un apakšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa pārsniegumu noteikšana

Augšējā un apakšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa pārsniegumu nosaka, pamatojoties uz iepriekšējo piecu gadu koncentrācijām teritorijās, par kurām ir pieejami pietiekami dati. Novērtēšanas sliekšni uzskata par pārsniegtu, ja pārsniegums konstatēts vismaz trijos atsevišķos gados no minētajiem iepriekšējiem pieciem gadiem.

Ja ir pieejami mazāk nekā piecu gadu dati, lai noteiktu augšējā un apakšējā piesārņojuma novērtējuma sliekšņa pārsniegumus, dalībvalstis var apvienot rezultātus, ko iegūst īslaicīgos mērījumu ciklos tajā gada laikā un tajās vietās, kad un kur vajadzētu būt lielākajam raksturīgajam piesārņojuma līmenim, ar rezultātiem, kas iegūti no emisiju inventarizācijas pārskatiem un modelēšanas.

III PIELIKUMS

Gaisa kvalitātes novērtēšana un paraugu ņemšanas vietu novietojums sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, cieta daļiņu (pm_{10} un $pm_{2,5}$), svina, benzola un oglekļa oksīda koncentrācijas mērīšanai gaisā**A. Vispārēji noteikumi**

Gaisa kvalitāti novērtē visās zonās un aglomerācijās, ievērojot turpmāk norādītos kritērijus.

1. Gaisa kvalitāti visās vietās, kas nav uzskaitītas 2. punktā, novērtē saskaņā ar B un C iedaļas kritērijiem par stacionāru paraugu ņemšanas mērījumu vietu izvietojumu. Ievēro arī B un C iedaļā paredzētos principus, ciktāl tie ir būtiski, lai noteiktu konkrētas vietas, kur pārbaudīt attiecīgu piesārņojošo vielu koncentrāciju, ja gaisa kvalitāti vērtē ar indikatīvajiem mērījumiem vai modeļēšanu.
2. Atbilstību cilvēku veselības aizsardzībai paredzētiem robežlielumiem nepārbauda šādās vietās:
  - a) jebkurā vietā, kas ir zonā, kura sabiedrības pārstāvjiem nav pieejama un kur nav pastāvīgu dzīvesvietu;
  - b) saskaņā ar 2. panta 1. punktu rūpnīcu teritorijās vai rūpnieciskās iekārtās, uz kurām attiecas visi noteikumi par drošību un veselības aizsardzību darbā;
  - c) uz ceļu brauktuvēm un brauktuvju starpjoslās, izņemot vietas, kur paredzēta gājēju piekļuve starpjoslām.

B. Paraugu ņemšanas punktu makronovietojums

1. Cilvēku veselības aizsardzībai
  - a) Lai nodrošinātu cilvēku veselības aizsardzību, paraugu ņemšanas vietas izvieto tā, lai iegūtu šādus datus:
    - par tām teritorijām zonās un aglomerācijās, kuros ir lielākā koncentrācija, kas tieši vai netieši ietekmē iedzīvotājus laikposmos, kas ir nozīmīgi, salīdzinot ar laikposmu, kurā nosaka robežlielumu vidējās vērtības,
    - par raksturīgo piesārņojuma līmeni, kādam iedzīvotāji ir pakļauti citos zonu un aglomerāciju teritorijās.
  - b) Paraugu ņemšanas vietas kopumā izvieto tā, lai mērījumus neveiktu tiešā ļoti mazas mikrovides tuvumā, kas nozīmē to, ka paraugu ņemšanas vietas novietojumam jābūt tādām, lai ņemtais gaisa paraugs atbilstu gaisa kvalitātei mazākais 100 m garā ielas segmentā (transporta piesārņojuma novērošanas vietās) un vismaz 250 m × 250 m lielā apgabalā (rūpnieciskās teritorijās), ja tas ir lietderīgi.
  - c) Pilsētas fona paraugu ņemšanas vietas izraugās tā, lai piesārņojuma līmeni tajās kopīgi ietekmētu visi virzienā pret vēju atrodošies piesārņojuma avoti. Piesārņojuma līmenī nevajadzētu dominēt vienam piesārņojuma avotam, ja vien šāds stāvoklis nav tipisks kādai lielākai apdzīvotai vietai. Šādās paraugu ņemšanas vietās parasti iegūst paraugus, kas ir raksturīgi vairāku kvadrātkilometru lielai teritorijai.
  - d) Ja mērķis ir novērtēt fona koncentrāciju lauku teritorijā, paraugu ņemšanas punktu nedrīkst ietekmēt tās tuvumā, proti, tuvāk nekā piecus kilometrus esošas aglomerācijas vai rūpnieciskas teritorijas.
  - e) Ja jānovērtē piesārņojums no rūpnieciskiem avotiem, vismaz viena paraugu ņemšanas vieta ir jāierīko tuvākajā dzīvojamā zonā virzienā pa vējam no piesārņojuma avota. Ja nav zināma fona koncentrācija, valdošā vēja virzienā izvieto vienu papildu paraugu ņemšanas vietu.
  - f) Ja iespējams, paraugu ņemšanas vietās iegūtajiem paraugiem jābūt raksturīgiem arī attiecībā uz citām līdzīgām vietām, kas neatrodas to tiešā tuvumā.
  - g) Jāņem vērā vajadzība paraugu ņemšanas vietas izvietot uz salām, ja tas nepieciešams cilvēku veselības aizsardzībai.

2. Veģetācijas un dabisko ekosistēmu aizsardzībai

Lai nodrošinātu veģetācijas un dabisko ekosistēmu aizsardzību, paraugu ņemšanas vietas jāizvēl vairāk nekā 20 km attālumā no aglomerācijām vai arī vairāk nekā 5 km attālumā no citām apbūvētām zonām, rūpnieciskām iekārtām vai autoģaģistrālēm, vai lieliem ceļiem, kur satiksmes intensitāte ir lielāka par 50 000 transportlīdzekļu dienā, kas nozīmē to, ka paraugu ņemšanas vietas novietojumam jābūt tādām, lai ņemtais gaisa paraugs raksturotu gaisa kvalitāti vismaz 1 000 km² lielā apkārtējā apgabalā. Dalībvalstis var noteikt, ka paraugu ņemšanas vietas var izvietot mazākā attālumā vai ka tajos ņemtie gaisa paraugi var raksturot gaisa kvalitāti mazākā teritorijā, ņemot vērā ģeogrāfiskos apstākļus vai iespējas aizsargāt īpaši aizsargājamas vietas.

Jāņem vērā vajadzība novērtēt gaisa kvalitāti salās.

C. Paraugu ņemšanas punktu mikronovietojums

Ciktāl praktiski iespējams, ievēro šādus noteikumus:

- gaisa plūsmai ap paraugu ņemšanas ierīces ieplūdes atveri jābūt brīvai (vismaz 270° leņķī), bez šķēršļiem, kas ietekmē gaisa plūsmu paraugu ņemšanas ierīces tuvumā (parasti šīs ierīces ieplūdes atveri novieto dažus metrus attālumā no būvēm, balkoniem, kokiem un citiem šķēršļiem un vismaz 0,5 m attālumā no tuvākās būves, ja paraugu ņemšanas vieta raksturo gaisa kvalitāti uz apbūves līnijas),
- parasti gaisa paraugu ņemšanas ierīces ieplūdes atveri novieto 1,5 m (elpošanas zona) līdz 4 m augstumā virs zemes. Dažos gadījumos ir iespējams, ka paraugi jāņem lielākā augstumā (līdz 8 m). Augstāks paraugu ņemšanas vietas novietojums var būt vajadzīgs arī tad, ja stacijā ņem plašam apgabalam raksturīgus paraugus,
- paraugu ņemšanas ierīces ieplūdes atveri nenovieto tiešā piesārņojuma avotu tuvumā, lai nepieļautu tiešu izmestā piesārņojuma ieplūdi pirms sajaukšanās ar gaisu,
- paraugu ņemšanas ierīces izplūdes atveri novieto tā, lai novērstu no tās izvadītā gaisa atkārtotu pieplūdi ieplūdes atverei,
- visu piesārņojošo vielu noteikšanai – transportlīdzekļu radītā piesārņojuma mērīšanai paredzētās paraugu ņemšanas ierīces novieto vismaz 25 m attālumā no galvenajiem krustojumiem un tālākais 10 m no ietves malas.

Var ņemt vērā arī šādus faktoros:

- citi piesārņojuma avoti,
- ierīces drošība,
- paraugu ņemšanas vietas pieejamība,
- elektroenerģijas un telefonsakaru pieejamība,
- paraugu ņemšanas vietas apkārtnes pārskatāmība,
- iedzīvotāju un apsaimniekotāju drošība,
- vēlamība dažādu piesārņojošo vielu paraugu ņemšanas vietas izvietot līdzās,
- teritorijas plānošanas prasības.

D. Vietas izvēles dokumentēšana un pārskatīšana

Paraugu ņemšanas vietas izvēli ar visiem vajadzīgajiem dokumentiem pamato klasifikācijas laikā, piemēram, sagatavojot apkārtnes fotogrāfijas, kurās norādītas debespuses, un detalizētu karti. Paraugu ņemšanas vietu izvietojumu regulāri pārskata, procesu atkārtoti dokumentējot, lai nodrošinātu pastāvīgu atbilstību atlases kritērijiem.

IV PIELIKUMS

FONA MĒRĪJUMI, KO VEIC LAUKU FONA TERITORIJĀ NEATKARĪGI NO PIESĀRŅOJUMA KONCENTRĀCIJAS

A. Mērķi

Galvenais tādu mērījumu mērķis ir nodrošināt pietiekamu daudzumu informācijas par fona koncentrācijām. Tāda informācija ir svarīga, lai spriestu par koncentrācijas pieaugumu piesārņotākās teritorijās (piemēram, pilsētas fona teritorijās, rūpnieciskās teritorijās vai vietās ar intensīvu satiksmi), novērtētu iespējamo ietekmi, ko rada gaisu piesārņojošo vielu pārnese lielos attālumos, atbalstītu piesārņojuma avotu ietekmes analīzi un lai izprastu specifiskas piesārņojošas vielas, piemēram, cietās daļiņas. Turklāt tas ir būtiski, aizvien vairāk izmantojot modelēšanu pilsētās.

B. Vielas

PM_{2,5} mērījumiem jāaptver vismaz kopīgās masas koncentrācija un attiecīgo savienojumu koncentrācija, kas raksturo šo daļiņu ķīmisko sastāvu. Attiecībā uz ķīmisko sastāvu jānosaka vismaz šādi tā elementi.

SO ₄ ²⁻	Na ⁺	NH ₄ ⁺	Ca ²⁺	elementārais ogleklis
NO ₃ ⁻	K ⁺	Cl ⁻	Mg ²⁺	organiskais ogleklis

C. Novietojums

Mērījumi būtu jāveic jo īpaši lauku fona teritorijās saskaņā ar III pielikuma A, B un C daļu.

V PIELIKUMS

Mazākā pieļaujamā paraugu ņemšanas vietu skaita noteikšanas kritēriji stacionāriem sēra dioksīda (SO₂), slāpekļa dioksīda (NO₂) un slāpekļa oksīdu, cieto daļiņu (PM₁₀, PM_{2,5}), svina, benzola un oglekļa oksīda koncentrācijas mērījumiem gaisā

- A. Mazākais pieļaujams paraugu ņemšanas vietu skaits stacionāriem mērījumiem, ko veic, novērtējot, vai zonās un aglomerācijās, kurās tādi mērījumi ir vienīgais informācijas avots, ir ievērota cilvēku veselības aizsardzībai paredzētā piesārņojuma robežlielums un trauksmes līmenis

1. Difūzi emisiju avoti

Iedzīvotāju skaits aglomerācijā vai zonā (tūkst.)	Ja maksimālā koncentrācija pārsniedz augšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni ⁽¹⁾		Ja maksimālā koncentrācija ir starp augšējo un apakšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni	
	Piesārņojošas vielas, kas nav PM	PM ⁽²⁾ (PM ₁₀ un PM _{2,5} summa)	Piesārņojošas vielas, kas nav PM	PM ⁽²⁾ (PM ₁₀ un PM _{2,5} summa)
0–249	1	2	1	1
250–499	2	3	1	2
500–749	2	3	1	2
750–999	3	4	1	2
1 000–1 499	4	6	2	3
1 500–1 999	5	7	2	3
2 000–2 749	6	8	3	4
2 750–3 749	7	10	3	4
3 750–4 749	8	11	3	6
4 750–5 999	9	13	4	6
≥ 6 000	10	15	4	7

⁽¹⁾ Slāpekļa dioksīdam, cietajām daļiņām, benzolam un oglekļa oksīdam: iekļaut vismaz vienu staciju piesārņojuma fona novērošanai pilsētās un vienu – transporta radītā piesārņojuma mērīšanai, ja vien tādējādi nepalielinās paraugu ņemšanas punktu skaits. Tādām piesārņojošām vielām A (1) iedaļā paredzēto pilsētas fona staciju kopskaits un transporta radītā piesārņojuma staciju kopskaits dalībvalstī nedrīkst atšķirties vairāk kā divkārt. Paraugu ņemšanas punkti, kur pēdējos trijos gados ir novēroti PM₁₀ robežlielumu pārsniegumi, ir jāuztur, ja vien nav nepieciešams tos pārvietot īpašu apstākļu, piemēram, teritoriālās attīstības dēļ.

⁽²⁾ Ja saskaņā ar 8. pantu PM_{2,5} un PM₁₀ mērījumus veic tajā pašā monitoringa stacijā, tos uzskata par diviem atsevišķiem paraugu ņemšanas punktiem. Saskaņā ar A (1) iedaļas prasībām noteiktais PM_{2,5} un PM₁₀ paraugu ņemšanas punktu kopskaits dalībvalstī nedrīkst atšķirties vairāk kā divkārt, un PM_{2,5} paraugu ņemšanas punktu kopskaitam pilsētas fona teritorijās aglomerācijās un apdzīvotās vietās jāatbilst V pielikuma B iedaļas prasībām.

2. Stacionāri emisiju avoti

Lai novērtētu piesārņojuma līmeni stacionāru emisiju avotu tuvumā, paraugu ņemšanas vietu skaitu stacionāriem mērījumiem nosaka, ņemot vērā emisiju blīvumu, gaisa piesārņojuma izkliedes iespējamus variantus un iespējamo iedarbību uz iedzīvotājiem.

- B. Mazākais pieļaujams paraugu ņemšanas vietu skaits tādiem stacionāriem mērījumiem, ko veic, lai novērtētu, vai ievērots cilvēku veselības aizsardzībai paredzētais mērķis mazināt PM_{2,5} iedarbību

Tālāk izmanto vienu paraugu ņemšanas vietu uz miljonu iedzīvotāju, skaitot kopā cilvēkus, kas dzīvo aglomerācijās un citās apdzīvotās vietās, kurās ir vairāk nekā 100 000 iedzīvotāju. Paraugu ņemšanas vietas var būt tās pašas, kas paredzētas A iedaļā.

- C. Mazākais pieļaujams paraugu ņemšanas vietu skaits stacionāriem mērījumiem, ko veic, lai zonās, kas nav aglomerācijas, novērtētu, vai ir ievērots veģetācijas aizsardzībai paredzētais kritiskā piesārņojuma līmenis

Ja maksimāli pieļaujamā koncentrācija pārsniedz augšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni	Ja maksimāli pieļaujamā koncentrācija ir starp augšējo un apakšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni
1 monitoringa stacija uz 20 000 km ²	1 monitoringa stacija uz 40 000 km ²

Salu zonās paraugu ņemšanas vietu skaitu stacionāriem mērījumiem būtu jāaprēķina, ņemot vērā gaisa piesārņojuma izkliedes iespējamus variantus un iespējamo iedarbību uz veģetāciju.

VI PIELIKUMS

Standartmetodes sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu, cieto daļiņu (PM₁₀ un PM_{2,5}), svina, benzola, oglekļa oksīda un ozona koncentrācijas novērtēšanai**A. Mērījumu standartmetodes**1. *Standartmetode sēra dioksīda koncentrācijas mērījumiem*

Sēra dioksīda koncentrācijas mērījumu standartmetode aprakstīta standartā EN 14212:2005 "Gaisa kvalitāte: standartmetode sēra dioksīda koncentrācijas mērījumiem ar ultravioletās fluorescences metodi".

2. *Standartmetode slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu koncentrācijas mērījumiem*

Slāpekļa dioksīda un slāpekļa oksīdu koncentrācijas mērījumu standartmetode aprakstīta standartā EN 14211:2005 "Gaisa kvalitāte: standartmetode slāpekļa dioksīda koncentrācijas mērījumiem ar ultravioletās fluorescences metodi".

3. *Standartmetode svina paraugu ņemšanai un koncentrācijas mērījumiem*

Svina paraugu ņemšanai izmanto šā pielikuma A(4) iedaļā aprakstīto standartmetodi. Svina koncentrācijas mērījumu standartmetode aprakstīta standartā EN 14902:2005 "Standartmetode svina, kadmija, arsēna un niķeļa mērījumiem suspendēto cieto daļiņu PM₁₀ frakcijā".

4. *Standartmetode cieto daļiņu PM₁₀ paraugu ņemšanai un koncentrācijas mērījumiem*

PM₁₀ paraugu ņemšanai un koncentrācijas mērījumu standartmetode aprakstīta standartā EN 12341:1999 "Gaisa kvalitāte: suspendēto cieto daļiņu PM₁₀ frakcijas noteikšana – standartmetode un izmēģinājumu procedūra reālos apstākļos, lai pierādītu mērījuma metožu atsaucis līdzvērtīgumu".

5. *Standartmetode cieto daļiņu PM_{2,5} paraugu ņemšanai un koncentrācijas mērījumiem*

PM_{2,5} paraugu ņemšanai un koncentrācijas mērījumu standartmetode aprakstīta standartā EN 14907:2005 "Gravimetrisko mērījumu standartmetode suspendēto cieto daļiņu PM_{2,5} frakcijas masas noteikšanai".

6. *Standartmetode benzola paraugu ņemšanai un koncentrācijas mērījumiem*

Benzola koncentrācijas mērījumu standartmetode aprakstīta 1., 2. un 3. daļā standartā EN 14662:2005 "Gaisa kvalitāte – standartmetode benzola koncentrācijas mērījumiem".

7. *Standartmetode oglekļa oksīda koncentrācijas mērījumiem*

Oglekļa oksīda koncentrācijas mērījumu standartmetode aprakstīta standartā EN 14626:2005 "Gaisa kvalitāte: standartmetode oglekļa oksīda koncentrācijas mērījumiem ar neizkliedētās infrasarkanās spektroskopijas metodi".

8. *Standartmetode ozona koncentrācijas mērījumiem*

Ozona koncentrācijas mērījumu standartmetode aprakstīta standartā EN 14625:2005 "Gaisa kvalitāte: standartmetode ozona koncentrācijas mērījumiem ar ultravioletās fotometrijas metodi".

B. Metodes līdzvērtīguma pierādīšana

1. Dalībvalsts var izmantot jebkuru citu metodi, ja var pierādīt, ka ar šo citu metodi iegūtie rezultāti ir līdzvērtīgi rezultātiem, kurus iegūst ar A iedaļā minētajām metodēm, vai – cieto daļiņu gadījumā – citu metodi, ja attiecīgā dalībvalsts var pierādīt, ka minētā metode konsekventi atbilst standartmetodei. Tādā gadījumā ar šo metodi iegūtie rezultāti ir jākorrigē ar koeficientu, lai tie kļūtu līdzvērtīgi ar standartmetodi iegūtiem rezultātiem.

2. Komisija var prasīt, lai dalībvalstis sagatavo un iesniedz ziņojumu par līdzvērtīguma pierādīšanu saskaņā ar 1. punktu.
3. Novērtējot 2. punktā minētā ziņojuma pieņemamību, Komisija atsauksies uz norādījumiem par līdzvērtīguma pierādīšanu (tie vēl jāpublicē). Ja līdzvērtīguma aptuvenai nodrošināšanai dalībvalstis izmanto pagaidu koeficientus, tos apstiprina vai groza ar atsauci uz Komisijas norādījumiem.
4. Dalībvalstīm būtu jānodrošina arī, lai attiecīgos gadījumos korekciju veiktu arī ar regresīvu datumu, koriģējot senāku mērījumu datus, lai datiem nodrošinātu labāku salīdzināmību.

C. **Standartizācija**

Gāzveida piesārņotāju tilpums jāstandartizē 293 K temperatūrā un atmosfēras spiedienā (101,3 kPa). Cietajām daļiņām un analizējamām cieto daļiņu sastāvdaļām (piemēram, svinam) parauga tilpumu nosaka attiecīgās vides apstākļos, ņemot vērā temperatūru un atmosfēras spiedienu mērījumu dienā.

D. **Jaunu iekārtu ieviešana**

Visām jaunām iekārtām, kas ir iepirktas šīs direktīvas īstenošanai, ir jāatbilst standartmetodei vai tās ekvivalentam līdz 2010. gada 11. jūnijam.

Visām iekārtām, ko izmanto stacionāriem mērījumiem, ir jāatbilst standartmetodei vai tās ekvivalentam līdz 2013. gada 11. jūnijam.

E. **Savstarpēja datu atzīšana**

Kompetentās iestādes un struktūras, kas ir norīkotas saskaņā ar 3. pantu, veicot tipu apstiprināšanu, lai uzskatāmi parādītu, ka iekārtas atbilst A iedaļā minēto standartmetožu darbības prasībām, pieņem izmēģinājumu protokolus, kurus izdevisas citu dalībvalstu laboratorijas, kas ir akreditētas EN ISO 17025 šādu izmēģinājumu veikšanai.

VII PIELIKUMS

MĒRĶLIELUMI UN ILGTERMIŅA MĒRĶI OZONAM

A. Definīcijas un kritēriji

1. Definīcijas

AOT40 (izsaka $(\mu\text{g}/\text{m}^3) \cdot \text{h}$) ir starpību summa starp vienas stundas koncentrāciju vērtību, kas ir lielāka par $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (= 40 miljardās daļas), un koncentrāciju vērtību $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ attiecīgajā laikā, izmantojot tikai vienas stundas vērtības, kuras mēra katru dienu laikposmā starp plkst. 8.00 un 20.00 pēc Viduseiropas laika (CET).

2. Kritēriji

Datu apkopošanā un statistisko radītāju aprēķināšanā datu derīguma pārbaudei izmanto šādus kritērijus.

Rādītājs	Vajadzīgais derīgo datu īpatsvars
Vienas stundas vērtības	75 % (t. i., 45 minūtes)
Astoņu stundu vērtības	75 % no vērtībām (t. i., 6 stundas)
Dienas astoņu stundu maksimāli pieļaujamais vidējais rādītājs, kas iegūts no astoņu stundu laikā ik pēc stundas aprēķinātiem vidējiem rādītājiem	75 % no astoņu stundu laikā ik pēc stundas aprēķinātiem vidējiem rādītājiem (t. i., astoņpadsmit astoņu stundu dienas vidējie rādītāji)
AOT40	90 % no vienas stundas vērtības laikposmam, kas noteikts, aprēķinot AOT40 vērtību ⁽¹⁾
Gada vidējais	75 % no vienas stundas vērtības vasarā (no aprīļa līdz septembrim) un 75 % – ziemā (no janvāra līdz martam, un no oktobra līdz decembrim) atsevišķi
Pārsniegumu skaits un mēneša maksimāli pieļaujamās vērtības	90 % no dienas maksimāli pieļaujamām astoņu stundu vidējām vērtībām (27 pieejamās dienas vērtības mēnesī) 90 % no vienas stundas vērtībām no plkst. 8.00 līdz 20.00 pēc CET laika
Pārsniegumu skaits un gada maksimālās vērtības	pieci no sešiem mēnešiem vasarā (no aprīļa līdz septembrim)

⁽¹⁾ Ja visi iespējamie izmērītie dati nav pieejami, AOT40 lieluma aprēķināšanai izmanto šādu formulu:

$$\text{AOT40}_{\text{provizorisks}} = \text{AOT40}_{\text{izmērīts}} \times \frac{\text{kopējais iespējams stundu skaits}}{\text{izmērīto stundas vērtību skaits}}$$

^(*) Stundu skaits AOT40 definīcijā noteiktajā laikposmā (t. i., no plkst. 8.00 līdz 20.00 pēc CET laika katru gadu no 1. maija līdz 31. jūlijam veģetācijas aizsardzībai un no 1. aprīļa līdz 30. septembrim mežu aizsardzībai).

B. Mērķlielumi

Mērķis	Vidējo rādītāju aprēķināšanas caurmēra ilgums	Mērķlieluma skaitliskā vērtība	Izpildes termiņš (mērķlielums) ⁽¹⁾
Cilvēku veselības aizsardzībai	Maksimālā astoņu stundu vidējā dienas vērtība ⁽²⁾	$120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (nav pieļaujams pārsniegt vairāk nekā 25 dienas kalendāra gadā vidēji trijos gados ⁽³⁾)	1.1.2010.
Veģetācijas aizsardzībai	No maija līdz jūlijam	AOT40 (aprēķināts, izmantojot vienas stundas vērtības) $18\,000 \mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{h}$ vidēji piecos gados ⁽³⁾	1.1.2010.

⁽¹⁾ Atbilstību mērķlielumiem novērtēs no šā datuma, t. i., 2010. gads būs pirmais gads, kura datus izmantos atbilstības aprēķinos attiecīgi turpmākos 3 vai 5 gadus.

⁽²⁾ Maksimālo dienas astoņu stundu vidējo koncentrāciju nosaka, pārbaudot tos vidējos rādītājus astoņās stundās, kas aprēķināti, pamatojoties uz stundas datiem, un ko atjaunina ik stundu. Katru šādi aprēķināto astoņu stundu vidējo rādītāju attiecina uz dienu, kurā beidzas konkrētais astoņu stundu laikposms, t. i., pirmais aprēķina periods jebkurai dienai ir laikposms no plkst. 17.00 iepriekšējā dienā līdz plkst. 1.00 nākamajā dienā; pēdējais aprēķina periods jebkurai dienai ir laikposms no plkst. 16.00 līdz plkst. 24.00 attiecīgajā dienā.

⁽³⁾ Ja triju vai piecu gadu vidējos rādītājus nevar noteikt, pamatojoties uz pilnīgu un secīgu gada datu kopumu, obligātie gada dati, kas vajadzīgi, lai pārbaudītu atbilstību mērķlielumiem, ir šādi:

- mērķlielumam cilvēku veselības aizsardzībai: derīgi ir par vienu gadu,
- mērķlielumam veģetācijas aizsardzībai: derīgi ir dati par trim gadiem.

C. **Ilgtermiņa mērķi**

Mērķis	Vidējo rādītāju aprēķināšanas caurmēra ilgums	Ilgtermiņa mērķis	Izpildes termiņš (ilgtermiņa mērķis)
Cilvēku veselības aizsardzība	Maksimālā astoņu stundu vidējā dienas vērtība kalendāra gadā	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	nav noteikts
Veģetācijas aizsardzība	No maija līdz jūlijam	AOT40 (aprēķināts, izmantojot vienas stundas vērtības) 6 000 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{h}$	nav noteikts

VIII PIELIKUMS

Paraugu ņemšanas vietu klasifikācijas un novietojuma kritēriji ozona koncentrācijas novērtēšanai

Stacionāriem mērījumiem piemēro šādus nosacījumus.

A. Paraugu ņemšanas vietu makronovietojums

Monitoringa stacijas tips	Mērījumu mērķis	Mērījumu datu reprezentativitāte ⁽¹⁾	Makronovietojuma kritēriji
Pilsētas stacija	Cilvēku veselības aizsardzībai: novērtēt ozona piesārņojuma ietekmi uz pilsētas iedzīvotājiem, t. i., vietās, kurās ir liels iedzīvotāju blīvums un samērā liela ozona koncentrācija un kuras reprezentatīvi raksturo ietekmi uz iedzīvotājiem	Daži km ²	Tālu no tādu vietējo emisiju avotu ietekmes kā transportlīdzekļi, degvielas uzpildes stacijas u.c. Atklātas teritorijas, kurās var mērīt piesārņojumu, kas sajaucies no dažādiem piesārņojuma avotiem. Pilsētu dzīvojamie un tirdzniecības rajoni, parki (novietot attālak no kokiem), lielas ielas vai laukumi ar nelielu satiksmi vai bez tās, atklātas teritorijas pie izglītības, sporta un atpūtas objektiem
Piepilsētas stacija	Cilvēku veselības un veģetācijas aizsardzība: novērtēt tiešu vai netiešu ozona piesārņojuma ietekmi uz iedzīvotājiem un veģetāciju aglomerācijas nomalēs, kurās raksturīgs augsts ozona piesārņojuma līmenis	Daži desmiti km ²	Noteiktā attālumā no vislielāko emisiju apgabaliem, valdošo vēju virzienā tādos apstākļos, kas veicina ozona veidošanos. Vietās, kurās iedzīvotāji, jutīgas augu kultūras vai dabīgas ekosistēmas atrodas aglomerācijas nomalēs, kurām raksturīgs augsts ozona piesārņojums. Vajadzības gadījumā dažas piepilsētas stacijas izvietojumā arī valdošajiem vējiem pretējā virzienā (raugoties no galvenajiem emisiju avotiem), lai noteiktu ozona piesārņojuma fona līmeni attiecīgajā reģionā.
Lauku stacija	Cilvēku veselības un veģetācijas aizsardzība: novērtēt ozona piesārņojuma ietekmi uz reģiona iedzīvotājiem, augu kultūrām un dabīgām ekosistēmām	Subreģionāls mērogs (daži simti km ²)	Stacijas var izvietot nelielās apdzīvotās vietās un/vai apgabalos ar dabīgām ekosistēmām, mežiem, sējumiem un stādījumiem. Raksturo ozona piesārņojuma līmeni tālu no vietējiem emisiju avotiem, piemēram, rūpnieciskām iekārtām un autoceļiem. Atklātas teritorijas, kas neatrodas kalna virsotnē.
Lauku fona stacija	Veģetācijas un cilvēku veselības aizsardzība: novērtēt ozona piesārņojuma ietekmi uz augu kultūrām un dabīgām ekosistēmām reģionā, kā arī uz iedzīvotājiem	Reģionāls, valsts vai kontinentāls mērogs (no 1 000 līdz 10 000 km ²)	Stacijas izvietojumā apgabalos ar zemu iedzīvotāju blīvumu, piemēram, apgabalos ar dabīgām ekosistēmām, mežiem, vismaz 20 km attālumā no pilsētām un rūpnieciskajiem rajoniem, kā arī no vietējiem emisiju avotiem. Jāvairās no vietām, kurās pastiprināti veidojas piezemes inversijas apstākļi, kā arī no kalnu virsotnēm. Nav ieteicamas piekrastes teritorijas, kurās raksturīgi vietējie vēju diennakts cikli.

⁽¹⁾ Ja iespējams, paraugus būtu jāņem vietās, kas raksturīgas līdzīgām teritorijām, kuras neatrodas paraugu ņemšanas vietu tiešā tuvumā.

Lauku staciju un lauku fona staciju izvietojums vajadzības gadījumā jāaskaņo ar pārraudzības prasībām, kas noteiktas Komisijas Regulā (EK) Nr. 1737/2006 (2006. gada 7. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 2152/2003 par mežu un vides mijiedarbības monitoringu Kopienā ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ OV L 334, 30.11.2006., 1. lpp.

B. Paraugu ņemšanas vietu mikronovietojums

Ciktāl tas ir izpildāms, jāievēro III pielikuma C iedaļā paredzētā procedūra attiecībā uz paraugu ņemšanas vietu mikronovietojumu, nodrošinot arī to, lai paraugu ņemšanas ierīces ieplūdes atvere būtu novietota tālu no tādiem avotiem kā kurtuves un sadedzināšanas dūmvadi un vairāk nekā 10 m attālumā no tuvākā ceļa, šo attālumu palielinot tieši proporcionāli satiksmes intensitātei.

C. Vietas izvēles dokumentēšana un pārskatīšana

Jāievēro III pielikuma D iedaļā paredzētā procedūra, pienācīgi caurskatot un interpretējot pārraudzības datus un ņemot vērā meteoroloģiskos un fotoķīmiskos procesus, kas ietekmē attiecīgajā vietā izmērīto ozona koncentrāciju.

IX PIELIKUMS

Paraugu ņemšanas vietu minimālā skaita noteikšanas kritēriji stacionāriem ozona koncentrācijas mērījumiem

- A. **Paraugu ņemšanas vietu minimālais skaits stacionāriem nepārtrauktiem mērījumiem, lai pārbaudītu atbilstību mērķlielumiem, ilgtermiņa mērķiem un iedzīvotāju informēšanas rādītājiem un trauksmes līmeņiem, ja šādi mērījumi ir vienīgais informācijas avots**

Iedzīvotāju skaits (× 1 000)	Aglomerācijas (pilsētas un piepilsētas) ⁽¹⁾	Citas zonas (piepilsētas un lauku apvidi) ⁽¹⁾	Lauku fona stacija
< 250		1	Vidēji 1 monitoringa stacija uz 50 000 km ² visā valsts teritorijā ⁽²⁾
< 500	1	2	
< 1 000	2	2	
< 1 500	3	3	
< 2 000	3	4	
< 2 750	4	5	
< 3 750	5	6	
> 3 750	1 papildu monitoringa stacija uz 2 miljoniem iedzīvotāju	1 papildu monitoringa stacija uz 2 miljoniem iedzīvotāju	

⁽¹⁾ Vismaz 1 monitoringa stacija piepilsētas zonās, kur piesārņojuma iedarbība uz iedzīvotājiem varētu būt vislielākā. Aglomerācijās vismaz 50 % staciju jāatrodas piepilsētas zonās.

⁽²⁾ Kompleksā teritorijā vēlams ierīkot 1 monitoringa staciju uz 25 000 km².

- B. **Paraugu ņemšanas vietu minimālais skaits stacionāriem mērījumiem zonās un aglomerācijās, kurās tiecas sasniegt ilgtermiņa mērķus**

Ozona paraugu ņemšanas vietu skaitam jābūt pietiekamam, lai apvienojumā ar citiem gaisa kvalitātes novērtēšanas līdzekļiem (piemēram, modelēšanu un slāpekļa dioksīda mērījumiem) novērtētu ozona piesārņojuma attīstības tendences un atbilstību ilgtermiņa mērķiem. Aglomerācijās un citās zonās izvietoto staciju skaitu var samazināt par vienu trešdaļu no A iedaļā norādītā paraugu ņemšanas vietu skaita. Vietās, kur stacionārie mērījumi ir vienīgais informācijas avots, ierīko vismaz vienu monitoringa staciju. Zonās, kur izmanto gaisa kvalitātes novērtēšanas papildlīdzekļus un tādēļ tajās nav monitoringa staciju, ozona koncentrāciju pienācīgu novērtēšanu attiecībā uz ilgtermiņa mērķiem nodrošina, izmantojot blakus zonās esošās monitoringa stacijas. Lauku apvidū jābūt vienai fona monitoringa stacijai uz 100 000 km².

X PIELIKUMS

OZONA PREKURSORU MĒRĪJUMI

A. Mērķi

Galvenie šādu mērījumu mērķi ir iegūt datus attīstības tendenču analīzei attiecībā uz ozona prekursoriem, novērtēt emisiju mazināšanas stratēģiju efektivitāti, pārbaudīt emisiju inventarizācijas atbilstību un salāgot konstatētās piesārņojuma koncentrācijas ar emisiju avotiem.

Papildu mērķis ir veicināt izpratni par ozona veidošanās un prekursoru izkliedes procesiem, kā arī fotoķīmisko modeļu pielietošana.

B. Vielas

Ozona prekursoru mērījumi ietver vismaz slāpekļa oksīdus (NO un NO₂) un attiecīgos gaistošos organiskos savienojumus (GOS). Turpmāk sniegts to gaistošo organisko savienojumu saraksts, kurus ieteicams mērīt:

	1-butēns	izoprēns	etilbenzols
etāns	trans-2-butēns	n-heksāns	m- un p-ksilols
etilēns	cis-2-butēns	i-heksāns	o-ksilols
acetilēns	1,3-butadiēns	n-heptāns	1,2,4-trimetilbenzols
propāns	n-pentāns	n-oktāns	1,2,3-trimetilbenzols
propēns	i-pentāns	i-oktāns	1,3,5-trimetilbenzols
n-butāns	1-pentēns	benzols	formaldehīds
i-butāns	2-pentēns	toluols	visi ogļūdeņraži, izņemot metānu

C. Novietojums

Mērījumi jāveic pilsētas vai piepilsētas monitoringa stacijās, kas izveidotas saskaņā ar šās direktīvas prasībām un ko uzskata par atbilstīgām pārraudzības mērķiem, kas minēti A iedaļā.

XI PIELIKUMS

ROBEŽLIELUMI CILVĒKU VESELĪBAS AIZSARDZĪBAI

A. Kritēriji

Neskarot I pielikumu, datu apkopošanā un statistisko rādītāju aprēķināšanā datu derīguma pārbaudei izmanto šādus kritērijus.

Rādītājs	Vajadzīgais derīgo datu īpatsvars
Vienas stundas vērtības	75 % (t. i., 45 minūtes)
Astoņu stundu vērtības	75 % no vērtībām (t. i., 6 stundas)
Dienas astoņu stundu maksimālais vidējais rādītājs	75 % no astoņu stundu laikā ik pēc stundas aprēķinātiem vidējiem rādītājiem (t. i., astoņpadsmit astoņu stundu vidējie rādītāji dienā)
Divdesmit četru stundu vērtības	75 % no vienas stundas vērtībām (t. i., vismaz astoņpadsmit stundu vērtības)
Gada vidējais	90 % ⁽¹⁾ no vienas stundas vērtībām vai (ja nav pieejams) divdesmit četru stundu vērtībām gada laikā

⁽¹⁾ Prasības par gada vidējā rādītāja aprēķināšanu neiekļauj datu zudumus, kas rodas sakarā ar instrumentu regulāro kalibrēšanu vai parasto apkopi.

B. Robežlielumi

Vidējo rādītāju aprēķināšanas caurmēra ilgums	Robežlielums	Pielāides robeža	Izpildes termiņš (robežlielums)
Sēra dioksīdam			
1 stunda	350 µg/m ³ , nedrīkst pārsniegt vairāk kā 24 reizes kalendāra gadā	150 µg/m ³ (43 %)	— ⁽¹⁾
1 diena	125 µg/m ³ , nedrīkst pārsniegt vairāk kā 3 reizes kalendāra gadā	Nav	— ⁽¹⁾
Slāpekļa dioksīdam			
1 stunda	200 µg/m ³ , nedrīkst pārsniegt vairāk kā 18 reizes kalendāra gadā	1999. gada 19. jūlijā tā ir 50 %, un to samazina 2001. gada 1. janvārī un turpina vienādās daļās samazināt katrus 12 mēnešus, līdz 2010. gada 1. janvārī tās vērtība ir 0 %	2010. gada 1. janvārī
Kalendāra gads	40 µg/m ³	1999. gada 19. jūlijā tā ir 50 %, un to samazina 2001. gada 1. janvārī un turpina vienādās daļās samazināt katrus 12 mēnešus, līdz 2010. gada 1. janvārī tās vērtība ir 0 %	2010. gada 1. janvārī
Benzolam			
Kalendāra gads	5 µg/m ³	2000. gada 13. decembrī tā ir 5 µg/m ³ (100 %), un to samazina 2006. gada 1. janvārī un turpina par 1 µg/m ³ samazināt katrus 12 mēnešus, līdz 2010. gada 1. janvārī tās vērtība ir 0 %	2010. gada 1. janvārī
Oglekļa oksīdam			
Maksimālā astoņu stundu vidējā dienas vērtība ⁽²⁾	10 mg/m ³	60 %	— ⁽¹⁾

Vidējo rādītāju aprēķināšanas caurmēra ilgums	Robežlielums	Pielaišanas robeža	Izpildes termiņš (robežlielums)
Svinam			
Kalendāra gads	0,5 µg/m ³ ⁽³⁾	100 %	— ⁽³⁾
PM ₁₀			
1 diena	50 µg/m ³ , nedrīkst pārsniegt vairāk kā 35 reizes kalendāra gadā	50 %	— ⁽¹⁾
Kalendāra gads	40 µg/m ³	20 %	— ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Jau spēkā kopš 2005. gada 1. janvāra.

⁽²⁾ Maksimālo dienas astoņu stundu vidējo koncentrāciju noteiks, pārbaudot tos vidējos rādītājus astoņās stundās, kas aprēķināti, pamatojoties uz stundas datiem, un ko atjaunina ik stundu. Katru šādi aprēķināto astoņu stundu vidējo rādītāju attiecinās uz dienu, kurā beidzas konkrētais astoņu stundu laikposms, t. i., pirmais aprēķina periods jebkurai dienai ir laikposms no plkst. 17.00 iepriekšējā dienā līdz plkst. 1.00 nākamajā dienā; pēdējais aprēķina periods jebkurai dienai būs laikposms no plkst. 16.00 līdz plkst. 24.00 attiecīgajā dienā.

⁽³⁾ Jau spēkā kopš 2005. gada 1. janvāra. Konkrētu rūpniecisku piesārņojuma avotu tiešā tuvumā un vietās, kur uzkrāties gadu desmitiem ilgas rūpnieciskās darbības piesārņojums, robežlielums jāsasniedz tikai līdz 2010. gada 1. janvārim. Šādos gadījumos robežlielums līdz 2010. gada 1. janvārim ir 1,0 µg/m³. Teritorijas, uz kurām attiecas lielāks robežlielums, nedrīkst izplesties tālāk kā 1 000 m attālumā no šādiem konkrētiem piesārņojuma avotiem.

XII PIELIKUMS

IEDZĪVOTĀJU INFORMĒŠANAS RĀDĪTĀJI UN TRAUKSMEŠ LĪMEŅI

A. Trauksmes līmeņi piesārņojošām vielām, kas nav ozons

Trīs secīgās stundās jāmēra vietā, kas reprezentē gaisa kvalitāti vismaz 100 km² lielā teritorijā vai visā zonā vai aglomerācijā, izvēloties mazāko no minētajām platībām.

Piesārņojošā viela	Trauksmes līmenis
Sēra dioksīds	500 µg/m ³
Slāpekļa dioksīds	400 µg/m ³

B. Iedzīvotāju informēšanas rādītāji un trauksmes līmeņi ozonam

Mērķis	Vidējo rādītāju aprēķināšanas caurmēra ilgums	Rādītāja skaitliskā vērtība
Informēšana	1 stunda	180 µg/m ³
Trauksme	1 stunda ⁽¹⁾	240 µg/m ³

⁽¹⁾ Direktīvas 24. panta īstenošanai trauksmes līmeņa pārsniegums jāmēra vai jāprognozē attiecībā uz trim secīgām stundām.

XIII PIELIKUMS

KRITISKAIS PIESĀRŅOJUMA LĪMENIS VEĢETĀCIJAS AIZSARDZĪBAI

Vidējo rādītāju aprēķināšanas caurmēra ilgums	Kritiskais piesārņojuma līmenis	Pielāides robeža
Sēra dioksīdam		
Kalendāra gads un ziema (no 1. oktobra līdz 31. martam)	20 µg/m ³	Nav
Slāpekļa oksīdiem		
Kalendāra gads	30 µg/m ³ NO _x	Nav

XIV PIELIKUMS

VALSTU PM_{2,5} EKSPOZĪCIJAS SAMAZINĀŠANAS MĒRĶI, MĒRĶLIELUMI UN ROBEŽLIELUMS

A. Vidējais ekspozīcijas rādītājs

Vidējo ekspozīcijas rādītāju (AEI), kura mērvienība ir $\mu\text{g}/\text{m}^3$, nosaka, pamatojoties uz pilsētas fona stacijās veiktajiem mērījumiem zonās un aglomerācijās visā dalībvalsts teritorijā. Tas būtu jāaprēķina kā vidējā vērtība no trijos kalendāra gados ik pēc gada aprēķinātās koncentrācijas vidējās vērtības visās paraugu ņemšanas vietās, kas izveidotas saskaņā ar V pielikuma B iedaļu. Ja atsaucis gads ir 2010. gads, tam atbilstīgais vidējais ekspozīcijas rādītājs (AEI) ir 2008., 2009. un 2010. gadā izmērītās koncentrācijas vidējā vērtība.

Dalībvalstis, ja nav pieejami dati par 2008. gadu, tomēr var izmantot 2009. un 2010. gadā izmērītās koncentrācijas vidējo vērtību vai 2009., 2010. un 2011. gadā izmērītās koncentrācijas vidējo vērtību. Dalībvalstis, kas izmanto tādas iespējas, lēmumus dara Komisijai zināmus līdz 2008. gada 11. septembrim.

2020. gadam atbilstīgais AEI ir trijos gados aprēķinātās vidējās koncentrācijas vidējā vērtība visās to paraugu ņemšanas vietās 2018., 2019. un 2020. gadā. Vidējo ekspozīcijas rādītāju lieto, lai pārbaudītu, vai ir sasniegts attiecīgās valsts ekspozīcijas samazināšanas mērķis.

2015. gadam atbilstīgais AEI ir trijos gados aprēķinātās vidējās koncentrācijas vidējā vērtība visās paraugu ņemšanas vietās 2013., 2014. un 2015. gadā. Vidējo ekspozīcijas rādītāju lieto, lai pārbaudītu, vai ir sasniegts ekspozīcijas samazināšanas mērķis.

B. Valstu ekspozīcijas samazināšanas mērķis

Ekspozīcijas samazināšanas mērķis attiecībā pret AEI 2010. gadā		Gads, līdz kuram būtu jāsasniedz ekspozīcijas samazināšanas mērķis
Sākotnējā koncentrācija $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Samazināšanas mērķis procentos	
< 8,5 = 8,5	0 %	2020
> 8,5 – < 13	10 %	
= 13 – < 18	15 %	
= 18 – < 22	20 %	
≥ 22	Visi attiecīgie pasākumi, lai sasniegtu 18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	

Ja AEI atsaucis gadā ir $8,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ vai mazāka, tad ekspozīcijas samazināšanas mērķis ir nulle. Mazinājuma mērķis ir nulle arī tad, ja AEI sasniedz $8,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ jebkurā periodā termiņā no 2010. līdz 2020. gadam un ir noturēts tādā vai zemākā līmenī.

C. Saistības attiecībā uz ekspozīcijas koncentrāciju

Saistības attiecībā uz ekspozīcijas koncentrāciju	Saistību izpildes termiņš
20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	2015. gada 1. janvāris

D. Mērķlielums

Vidējo rādītāju aprēķināšanas caurmēra ilgums	Mērķlielums	Datums, līdz kuram būtu jāsasniedz mērķlielums
Kalendāra gads	25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	2010. gada 1. janvāris

E. **Robežlielums**

Vidējo rādītāju aprēķināšanas caurmēra ilgums	Robežlielums	Pielāides robeža	Datums, līdz kuram būtu jāsasniedz robežlielums
1. POSMS			
Kalendāra gads	25 µg/m ³	20 % 2008. gada 11. jūnijā, samazina nākamā gada 1. janvārī un turpina vienādās daļās samazināt katrus 12 mēnešus, līdz 2015. gada 1. janvārī tās vērtība ir 0 %	2015. gada 1. janvāris
2. POSMS ⁽¹⁾			
Kalendāra gads	20 µg/m ³		2020. gada 1. janvāris

⁽¹⁾ 2. posms – iesakāmo robežlielumu Komisija pārskata 2013. gadā, ņemot vērā turpmāko informāciju par ietekmi uz veselību un vidi, tehniskām iespējām un pieredzi dalībvalstīs attiecībā uz mērķlielumu.

XV PIELIKUMS

**Informācija, kas iekļaujama vietējos, reģionālos vai valstu gaisa kvalitātes uzlabošanas plānos
gaisa kvalitātes uzlabošanai****A. Saskaņā ar 23. pantu sniedzamā informācija (gaisa kvalitātes uzlabošanas plāni)**1. *Teritorijas, kurās konstatēts pārmērīgs piesārņojums:*

- a) reģions;
- b) pilsēta (karte);
- c) monitoringa stacija (karte, ģeogrāfiskās koordinātas).

2. *Vispārēja informācija:*

- a) zonas tips (pilsēta, rūpnieciska teritorija vai lauku teritorija);
- b) piesārņojuma aptuvenā izplatība (km²) un piesārņojuma iedarbībai pakļauto iedzīvotāju skaits;
- c) noderīgi dati par klimatu;
- d) attiecīgie topogrāfiskie dati;
- e) pietiekama informācija par attiecīgo vides kvalitātes mērķu tiem konkrētā zonā.

3. *Atbildīgās iestādes*

Par gaisa kvalitātes uzlabošanas plānu izstrādi un īstenošanu atbildīgo personu vārds vai nosaukums un adrese.

4. *Piesārņojuma veids un novērtējums:*

- a) iepriekšējos gados (pirms gaisa kvalitātes uzlabošanas pasākumu īstenošanas) novērotās koncentrācijas;
- b) laikā kopš projekta uzsākšanas izmērītās koncentrācijas;
- c) izmantotās novērtējuma metodes.

5. *Piesārņojuma izcelsme:*

- a) galveno gaisu piesārņojošo vielu emisiju avotu saraksts (karte);
- b) kopējais piesārņojošo vielu emisiju daudzums (tonnas gadā) no tādiem avotiem;
- c) informācija par gaisa piesārņojuma pārnesi no citām teritorijām.

6. *Stāvokļa analīze:*

- a) sīka informācija par faktoriem, kas ir pārsnieguma rašanās pamatā (piemēram, transportlīdzekļi, arī tie, kas tikai šķērso teritoriju, vai arī sekundāro piesārņojošo vielu veidošanās atmosfērā);
- b) sīka informācija par iespējamajiem pasākumiem gaisa kvalitātes uzlabošanai.

7. *Sīka informācija par pasākumiem vai projektiem gaisa kvalitātes uzlabošanai, kas pieņemti vai īstenoti pirms 2008. gada 11. jūnija, t. i.:*

- a) vietējie, reģionālie, valsts un starptautiskie pasākumi;
- b) novērotie pasākumu rezultāti.

8. *Sīka informācija par pasākumiem vai projektiem, kas piesārņojuma mazināšanas nolūkos pieņemti vai īstenoti pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā:*
  - a) visu projektā ietverto pasākumu uzskaitījums un apraksts;
  - b) īstenošanas grafiks;
  - c) plānotais gaisa kvalitātes uzlabojuma novērtējums un paredzamais attiecīgo mērķu sasniegšanas laiks.
9. *Sīka informācija par plānotajiem vai izpētes stadijā esošajiem ilgtermiņa pasākumiem vai projektiem.*
10. *To publikāciju, dokumentu un citu informatīvu materiālu saraksts, kas izmantoti šajā pielikumā prasītās informācijas nodrošināšanai.*

B. Saskaņā ar 22. panta 1. punktu sniedzamā informācija

1. Visa A iedaļā paredzētā informācija.
2. Informācija par turpmāk minēto direktīvu izpildes statusu:
  - 1) Padomes Direktīva 70/220/EEK (1970. gada 20. marts) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pasākumiem, kas jāveic, lai novērstu gaisa piesārņošanu, kuru rada gāzu izplūde no mehānisko transportlīdzekļu dzirksteļaiždedzes motoriem ⁽¹⁾;
  - 2) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/63/EK (1994. gada 20. decembris) par kontroli attiecībā uz gaistošu organisko savienojumu (GOS) emisiju, ko rada benzīna glabāšana un nosūtīšana no termināliem uz degvielas uzpildes stacijām ⁽²⁾;
  - 3) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/1/EK (2008. gada 15. janvāris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli ⁽³⁾;
  - 4) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 97/68/EK (1997. gada 16. decembris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pasākumiem pret gāzveida un daļiņveida piesārņotāju emisiju no iekšdedzes motoriem, ko uzstāda visurgājējai tehnikai ⁽⁴⁾;
  - 5) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/70/EK (1998. gada 13. oktobris), kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti ⁽⁵⁾;
  - 6) Padomes Direktīva 1999/13/EK (1999. gada 11. marts) par gaistošu organisko savienojumu emisijas ierobežošanu no organiskiem šķīdinātājiem noteiktos darbības veidos un iekārtās ⁽⁶⁾;
  - 7) Padomes Direktīva 1999/32/EK (1999. gada 26. aprīlis), ar ko paredz sēra satura samazināšanu konkrētiem šķidrā kurināmā veidiem ⁽⁷⁾;
  - 8) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/76/EK (2000. gada 4. decembris) par atkritumu sadedzināšanu ⁽⁸⁾;
  - 9) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris) par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām;
  - 10) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/81/EK (2001. gada 23. oktobris) par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošām vielām;

⁽¹⁾ OV L 76, 6.4.1970., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2006/96/EK (OV L 363, 20.12.2006., 81. lpp.).

⁽²⁾ OV L 365, 31.12.1994., 24. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

⁽³⁾ OV L 24, 29.1.2008., 8. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 59, 27.2.1998., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2006/105/EK.

⁽⁵⁾ OV L 350, 28.12.1998., 58. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1882/2003.

⁽⁶⁾ OV L 85, 29.3.1999., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/42/EK (OV L 143, 30.4.2004., 87. lpp.).

⁽⁷⁾ OV L 121, 11.5.1999., 13. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/33/EK (OV L 191, 22.7.2005., 59. lpp.).

⁽⁸⁾ OV L 332, 28.12.2000., 91. lpp.

- 11) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/42/EK (2004. gada 21. aprīlis), ar ko ierobežo gaistošo organisko savienojumu emisijas, kuras rada organisko šķīdinātāju izmantošana noteiktās krāsās, lakās un transportlīdzekļu galīgās apdares materiālos ⁽¹⁾;
  - 12) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/33/EK, ar ko groza Direktīvu 1999/32/EK attiecībā uz sēra saturu kuģu degvielā ⁽²⁾;
  - 13) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/55/EK (2005. gada 28. septembris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pasākumiem, kas jāveic, lai samazinātu gāzveida un daļiņveida piesārņotāju emisiju no kompresijaizdedzes motoriem, kuri paredzēti transportlīdzekļiem, un gāzveida piesārņotāju emisiju no dzirksteļizdedzes motoriem, ko darbina ar dabasgāzi vai sašķidrīnātu naftas gāzi un kas paredzēti transportlīdzekļiem ⁽³⁾;
  - 14) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/32/EK (2006. gada 5. aprīlis) par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un energoefektivitātes pakalpojumiem ⁽⁴⁾.
3. Informācija par visiem gaisa piesārņojuma mazināšanas pasākumiem, kuru īstenošana tikusi apsvērta attiecīgi vietējā, reģionālā vai valsts mērogā saistībā ar gaisa kvalitātes mērķu pārsnieguma novēršanu, tostarp par pasākumiem:
- a) stacionāru avotu radīto emisiju mazināšana, maziem un vidējiem piesārņotājiem nodrošinot emisiju kontroles ierīču uzstādīšanu stacionārās (arī biomasas) sadedzināšanas iekārtās vai to aizstāšanu ar citām iekārtām;
  - b) transportlīdzekļu radīto emisiju mazināšana, tiem uzstādot emisiju kontroles ierīces. Būtu jāapsver ekonomisku stimulu izmantojums šo pasākumu sākšanai;
  - c) saskaņā ar rokasgrāmatu par videi draudzīgu publisko iepirkumu izdarītais autotransporta līdzekļu, degvielu un sadedzināšanas iekārtu publisks iepirkums, lai mazinātu emisijas, tostarp:
    - jaunu transportlīdzekļu iepirkšana, arī tādu, kuru emisija nav liela,
    - "tīrāku" transportlīdzekļu pārvadāšanas pakalpojumu iepirkums,
    - tādu stacionāru sadedzināšanas iekārtu iepirkšana, kuru radītā emisija nav liela,
    - tādu degvielu iepirkšana stacionārām un pārvietojamām iekārtām, kuru radītā emisija nav liela;
  - d) pasākumi, lai ierobežotu transporta radīto emisiju, plānojot un apsaimniekojot satiksmi (tostarp maksājumi par iebraukšanu pilsētu centros, dažādi tarifi transportlīdzekļa novietošanai stāvvietās un citi saimnieciski stimuli; "mazu emisiju zonu" izveide);
  - e) pasākumi, lai veicinātu tādu tipu transportlīdzekļu izmantojumu, kas rada mazāku piesārņojumu;
  - f) tādu degvielu izmantojuma nodrošināšana mazās, vidējās un lielās stacionārās un pārvietojamās iekārtās, kuru radīto emisiju apjoms nav liels;
  - g) pasākumi, kuru mērķis ir mazināt gaisa piesārņojumu, izmantojot Direktīvā 2008/1/EK paredzēto atļauju sistēmu, Direktīvā 2001/80/EK paredzētos valstu plānus un tādus ekonomiskus instrumentus kā nodokļi, maksājumi un emisiju tirdzniecība.
  - h) attiecīgā gadījumā – pasākumi, lai aizsargātu bērnu vai citu paaugstināta riska grupu veselību.

(1) OV L 143, 30.4.2004., 87. lpp.

(2) OV L 191, 22.7.2005., 59. lpp.

(3) OV L 275, 20.10.2005., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 715/2007 (OV L 171, 29.6.2007., 1. lpp.).

(4) OV L 114, 27.4.2006., 64. lpp.

XVI PIELIKUMS

SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka sabiedrībai regulāri dara pieejamu atjauninātu informāciju par šīs direktīvas reglamentēto piesārņojošo vielu koncentrāciju gaisā.
2. Attiecīgo koncentrāciju gaisā izsaka ar rādītāja vidējo vērtību attiecīgajā laikposmā, kā paredzēts VII un XI līdz XIV pielikumā. Sniegtajā informācijā norāda vismaz koncentrāciju, kas pārsniedz gaisa kvalitātes mērķus, arī robežlielumus, mērķlielumus, trauksmes līmeņus, iedzīvotāju informēšanas rādītājus vai ilgtermiņa mērķus reglamentētai piesārņojošajai vielai. Tajā arī sniedz īsu novērtējumu no gaisa kvalitātes mērķu viedokļa un informāciju par konkrētās piesārņojošās vielas ietekmi uz cilvēku veselību un, vajadzības gadījumā, uz veģetāciju.
3. Informāciju par sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda, cieto daļiņu (vismaz PM_{10}), ozona un oglekļa oksīda koncentrāciju gaisā atjaunina vismaz ik dienu vai, vajadzības gadījumā, ik stundu. Informāciju par svina un benzola koncentrāciju gaisā, ko izsaka ar vidējo vērtību iepriekšējos 12 mēnešos, atjaunina reizi trijos mēnešos vai, vajadzības gadījumā, reizi mēnesī.
4. Dalībvalstis nodrošina to, ka sabiedrība laikus saņem informāciju par faktiskā vai prognozēta trauksmes līmeņa vai iedzīvotāju informēšanas rādītāja pārsniegumu. Minētajā informācijā iekļauj vismaz šādas ziņas:
  - a) informācija par novērotajiem pārsniegumiem:
    - pārsniegšanas vieta vai teritorija,
    - pārsniegtais robežlielums (iedzīvotāju informēšanas rādītājs vai trauksmes līmenis),
    - pārsnieguma sākuma laiks un ilgums,
    - ozona piesārņojuma gadījumā – lielākā vienas stundas koncentrācija un lielākā astoņu stundu vidējā koncentrācija;
  - b) prognoze nākamajai pēcpusdienai, dienai vai dienām:
    - iedzīvotāju informēšanas rādītāja un/vai trauksmes līmeņa paredzamā pārsnieguma ģeogrāfiskais apgabals,
    - piesārņojošās vielas koncentrācijas paredzamās pārmaiņas (stāvokļa uzlabošanās, stabilizēšanās vai pasliktināšanās), norādot pārmaiņu cēloņus;
  - c) informācija par attiecīgajām iedzīvotāju riska grupām, piesārņojuma iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību un ieteicamo rīcību:
    - informācija par iedzīvotāju riska grupām,
    - iespējamo simptomu apraksts,
    - attiecīgajām iedzīvotāju riska grupām ieteicamie piesardzības pasākumi,
    - vietas, kur var atrast sīkāku informāciju;
  - d) informācija par preventīvajām darbībām piesārņojuma un/vai tā iedarbības mazināšanai, norādot galvenās piesārņojuma izraisošās nozares; ieteikumi par to, kā rīkoties, lai samazinātu emisijas;
  - e) prognozētu pārsniegumu gadījumā dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka šādas ziņas sniegtu tiktāl, cik tas ir izpildāms.

XVII PIELIKUMS

ATBILSMJU TABULA

Šī direktīva	Direktīva 96/62/EK	Direktīva 1999/30/EK	Direktīva 2000/69/EK	Direktīva 2002/3/EK
1. pants	1. pants	1. pants	1. pants	1. pants
2. panta 1. līdz 5. punkts	2. panta 1. līdz 5. punkts	—	—	—
2. panta 6. un 7. punkts	—	—	—	—
2. panta 8. punkts	2. panta 8. punkts	2. panta 7. punkts	—	—
2. panta 9. punkts	2. panta 6. punkts	—	—	2. panta 9. punkts
2. panta 10. punkts	2. panta 7. punkts	2. panta 6. punkts	—	2. panta 11. punkts
2. panta 11. punkts	—	—	—	2. panta 12. punkts
2. panta 12. un 13. punkts	—	2. panta 13. un 14. punkts	2. panta a) un b) punkts	—
2. panta 14. punkts	—	—	—	2. panta 10. punkts
2. panta 15. un 16. punkts	2. panta 9. un 10. punkts	2. panta 8. un 9. punkts	—	2. panta 7. un 8. punkts
2. panta 17. un 18. punkts	—	2. panta 11. un 12. punkts	—	—
2. panta 19., 20., 21., 22. un 23. punkts	—	—	—	—
2. panta 24. punkts	—	2. panta 10. punkts	—	—
2. panta 25. un 26. punkts	6. panta 5. punkts	—	—	—
2. panta 27. punkts	—	—	—	2. panta 13. punkts
2. panta 28. punkts	—	—	—	2. panta 3. punkts
3. pants, izņemot 1. punkta f) apakšpunktu	3. pants	—	—	—
3. panta 1. punkta f) apakšpunkts	—	—	—	—
4. pants	2. panta 9. un 10. punkts; 6. panta 1. punkts	—	—	—
5. pants	—	7. panta 1. punkts	5. panta 1. punkts	—
6. panta 1. līdz 4. punkts	6. panta 1. līdz 4. punkts	—	—	—
6. panta 5. punkts	—	—	—	—
7. pants	—	7. panta 2. un 3. punkts ar grozījumiem	5. panta 2. un 3. punkts ar grozījumiem	—
8. pants	—	7. panta 5. punkts	5. panta 5. punkts	—
9. pants	—	—	—	9. panta 1. punkta pirmā un otrā daļa
10. pants	—	—	—	9. panta 1. līdz 3. punkts ar grozījumiem
11. panta 1. punkts	—	—	—	9. panta 4. punkts
11. panta 2. punkts	—	—	—	—
12. pants	9. pants	—	—	—
13. panta 1. punkts	—	3. panta 1. punkts, 4. panta 1. punkts, 5. panta 1. punkts un 6. pants	3. panta 1. punkts un 4. pants	—

Šī direktīva	Direktīva 96/62/EK	Direktīva 1999/30/EK	Direktīva 2000/69/EK	Direktīva 2002/3/EK
13. panta 2. punkts	—	3. panta 2. punkts un 4. panta 2. punkts	—	—
13. panta 3. punkts	—	5. panta 5. punkts	—	—
14. pants	—	3. panta 1. punkts un 4. panta 1. punkts ar grozījumiem	—	—
15. pants	—	—	—	—
16. pants	—	—	—	—
17. panta 1. punkts	—	—	—	3. panta 1. punkts un 4. panta 1. punkts
17. panta 2. punkts	—	—	—	3. panta 2. un 3. punkts
17. panta 3. punkts	—	—	—	4. panta 2. punkts
18. pants	—	—	—	5. pants
19. pants	10. pants ar grozījumiem	8. panta 3. punkts	—	6. pants ar grozījumiem
20. pants	—	3. panta 4. punkts un 5. panta 4. punkts ar grozījumiem	—	—
21. pants	—	—	—	—
22. pants	—	—	—	—
23. pants	8. panta 1. līdz 4. punkts ar grozījumiem	—	—	—
24. pants	7. panta 3. punkts ar grozījumiem	—	—	7. pants ar grozījumiem
25. pants	8. panta 5. punkts ar grozījumiem	—	—	8. pants ar grozījumiem
26. pants	—	8. pants ar grozījumiem	7. pants ar grozījumiem	6. pants ar grozījumiem
27. pants	11. pants ar grozījumiem	5. panta 2. punkta otrā daļa	—	10. pants ar grozījumiem
28. panta 1. punkts	12. panta 1. punkts ar grozījumiem	—	—	—
28. panta 2. punkts	11. pants ar grozījumiem	—	—	—
28. panta 3. punkts	—	—	—	—
28. panta 4. punkts	—	IX pielikums ar grozījumiem	—	—
29. pants	12. panta 2. punkts	—	—	—
30. pants	—	11. pants	9. pants	14. pants
31. pants	—	—	—	—
32. pants	—	—	—	—
33. pants	13. pants	12. pants	10. pants	15. pants
34. pants	14. pants	13. pants	11. pants	17. pants
35. pants	15. pants	14. pants	12. pants	18. pants
I pielikums	—	VIII pielikums ar grozījumiem	VI pielikums	VII pielikums
II pielikums	—	V pielikums ar grozījumiem	III pielikums	—
III pielikums	—	VI pielikums	IV pielikums	—

Šī direktīva	Direktīva 96/62/EK	Direktīva 1999/30/EK	Direktīva 2000/69/EK	Direktīva 2002/3/EK
IV pielikums	—	—	—	—
V pielikums	—	VII pielikums ar grozījumiem	V pielikums	—
VI pielikums	—	IX pielikums ar grozījumiem	VII pielikums	VIII pielikums
VII pielikums	—	—	—	I pielikums; III pielikuma II iedaļa
VIII pielikums	—	—	—	IV pielikums
IX pielikums	—	—	—	V pielikums
X pielikums	—	—	—	VI pielikums
XI pielikums	—	I pielikuma I iedaļa, II pielikuma I iedaļa un III pielikums (ar grozījumiem); IV pielikums (bez izmaiņām)	I pielikums; II pielikums	—
XII pielikums	—	I pielikuma II iedaļa, II pielikuma II iedaļa	—	II pielikuma I iedaļa
XIII pielikums	—	I pielikuma I iedaļa; II pielikuma I iedaļa	—	—
XIV pielikums	—	—	—	—
XV pielikuma A iedaļa	IV pielikums	—	—	—
XV pielikuma B iedaļa	—	—	—	—
XVI pielikums	—	8. pants	7. pants	6. pants ar grozījumiem

KOMISIJAS DEKLARĀCIJA

Komisija ņem vērā direktīvas par apkārtējā gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropā tekstu, ko pieņēmusi Padome un Eiropas Parlaments. Jo īpaši Komisija ņem vērā nozīmi, kādu Eiropas Parlaments un dalībvalstis direktīvas 22. panta 4. punktā un 16. apsvērumā piešķir Kopienas pasākumiem, kuru mērķis ir samazināt gaisu piesārņojošās emisijas to rašanās vietā.

Komisija atzīst, ka ir jāsamazina kaitīgo gaisa piesārņotāju vielu emisijas, lai varētu gūt būtiskus panākumus Sestās vides rīcības programmas mērķu sasniegšanā. Komisijas paziņojumā, kas attiecas uz tematisko stratēģiju par gaisa piesārņojumu, ir paredzēts ievērojams skaits iespējamo Kopienas pasākumu. Kopš stratēģijas pieņemšanas, īstenojot šos un citus pasākumus, ir panākta būtiska virzība.

- Padome un Parlaments jau ir pieņēmuši jaunus tiesību aktus, kas ierobežo pieļaujamās izplūdes gāzu emisijas mazjaudas transportlīdzekļiem.
- Komisija ir pieņēmusi priekšlikumu jaunam tiesību aktam, lai uzlabotu ar rūpnieciskajām emisijām saistīto Kopienas tiesību aktu efektivitāti, tai skaitā attiecībā uz intensīvas darbības lauksaimniecības iekārtām un pasākumiem, kas saistīti ar mazākiem rūpnieciskās sadedzināšanas avotiem.
- Komisija ir pieņēmusi priekšlikumu jaunam tiesību aktam, lai ierobežotu lieljaudas transportlīdzekļu dzinēju izplūdes gāzu emisijas.
- 2008. gadā Komisija plāno ierosināt jaunus tiesību aktu projektus, lai:
  - vēl vairāk samazinātu dalībvalstīm noteiktās pieļaujamās galveno piesārņojošo vielu emisijas,
  - samazinātu pieļaujamās emisijas, kas rodas, uzpildes stacijās iepildot degvielu ar benzīnu darbināmos transportlīdzekļos,
  - kontrolētu sēra saturu degvielās, tostarp kuģu degvielā.
- Uzsākts arī sagatavošanās darbs, lai veiktu izpēti par šādu mērķu īstenošanas iespējām:
  - uzlabot dzīvojamo ēku apsildes katlu un ūdenssildītāju ekoloģisko dizainu un samazināt to radītās emisijas,
  - samazināt šķīdinātāju saturu krāsās, lakās un transportlīdzekļu galīgās apdares materiālos,
  - samazināt visurgājējas tehnikas radītās izplūdes gāzes un maksimāli izmantot Komisijas ieteikto visurgājējai teknikai paredzēto degvielu ar mazāku sēra saturu.
- Turklāt Komisija joprojām mēģina panākt, lai Starptautiskā Jūrniecības organizācija būtiski samazinātu pieļaujamās kuģu radītās emisijas, un ir apņēmusies ierosināt Kopienas pasākumus, ja Starptautiskās Jūrniecības organizācijas iniciatīvas 2008. gadam nebūs pietiekami vērienīgas.

Tomēr Komisija ir apņēmusies sasniegt Labāka tiesiskā regulējuma iniciatīvas mērķus un apzinās, ka priekšlikumiem jābūt pamatoti ar visaptverošu novērtējumu par ietekmi un labumu, kas rastos, tos īstenojot. Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu Komisija turpinās izvērtēt nepieciešamību izvirzīt jaunus tiesību aktu priekšlikumus, bet patur tiesības izlemt, vai un kad šādus priekšlikumus būtu lietderīgi iesniegt.

NĪDERLANDES DEKLARĀCIJA

Nīderlande vienmēr ir atbalstījusi vērienīgas un efektīvas Eiropas gaisa kvalitātes politikas attīstību un darīs to arī turpmāk. Tā ir priecīga par Padomes un Eiropas Parlamenta panākto kompromisu un apsviec Parlamentu, Komisiju un prezidentvalsti ar sasniegtajiem rezultātiem. Jaunā direktīva par apkārtējā gaisa kvalitāti ir ievērojams sasniegums gan attiecībā uz vides jomu, gan uz sabiedrības veselību.

Kā Nīderlande to norādīja, izstrādājot kopējo nostāju, gaisa kvalitāti valstī stipri ietekmē pārrobežu notikumi un tāpēc efektīva Eiropas mēroga pieeja sniegs milzīgu pozitīvu ieguldījumu. Nīderlande galvenokārt rūpējās, lai direktīvā būtu līdzsvarots Eiropas mēroga un valstu pasākumu kopums, kā arī laika termiņi, lai reāli īstenotu gaisa kvalitātes mērķus. Tikai tādā gadījumā dalībvalstis spēs īstenot noteiktos vērienīgos mērķus.

Nīderlande ir gandarīta par Komisijas deklarāciju, kurā tā paziņo, ka piemērotā laikā iesniegs Kопienas mēroga pasākumus. Lai gaisa kvalitātes prasības tiktu laikus un Eiropas mērogā ievērotas, ir jānosaka atbilstīga Eiropas politika attiecībā uz piesārņojuma novēršanu izcelsmes vietā. Nīderlande vēlētos jo īpaši pievērst uzmanību tam, ka trūkst datu par emisijām un smalko cieta daļiņu ($PM_{2,5}$) masas koncentrāciju, kā arī šajā sakarā pastāv nenoteiktība. Ir skaidrs, ka Nīderlande darīs visu iespējamo, lai noteiktajā termiņā sasniegtu direktīvā paredzētos mērķus. Ņemot vērā pašreizējo informāciju, šķiet, ka tas ir iespējams. Nīderlandes valdība pašlaik izstrādā valsts sadarbības programmu gaisa kvalitātes jomā, lai nodrošinātu, ka gaisa kvalitātes prasības tiek ievērotas tādās vietās, kur noteiktie emisiju apjomi tiek pastāvīgi pārkāpti.

Nīderlande ir gandarīta, ka Padome un Eiropas Parlaments ir laikus pabeiguši otro lasījumu, lai direktīva varētu stāties spēkā 2008. gada sākumā. Tas ir svarīgi attiecībā uz mūsu valsts programmu, kā arī uz mūsu kaimiņvalstu darbību. Nīderlande pieliks pūles, lai nodrošinātu, ka, pateicoties valsts sadarbības programmai un visiem vietējā un reģionu līmeņa pasākumiem, tiek sasniegtas Eiropas gaisa kvalitātes prasības.
